

ע"פ 434/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 434/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט א' שהם

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 24.7.2014, ועל גזר דין מיום 25.12.2014, אשר ניתנו בת"פ 45504-05-13 על-ידי כב' השופט י' עדן

תאריך הישיבה: ו' בכסלו התשע"ו
(18.11.2015)
בשם המערער: עו"ד מאיר סויסה
בשם המשיבה: עו"ד ארז בן ארויה

פסק-דין

השופט א' שהם:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' עדן), בת"פ 45504-05-13, מיום 24.7.2014, ולחלופין על גזר הדין, מיום 25.12.2014.

2. ביום 24.7.2014, הורשע המערער, לאחר ניהול משפט הוכחות, בביצוע העבירות שלהלן: מעשה מגונה בקטינה

(ריבוי מקרים), לפי סעיף 348(ב), בנסיבות סעיפים 345(ב)(1) ו-345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין); והדחה בחקירה (שני מקרים), לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין.

3. בעקבות הרשעתו בדיון, נגזרו על המערער העונשים הבאים: 5 שנות מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור המערער, בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת מין מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור המערער, בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת מין מסוג עוון; כמו כן, חויב המערער בתשלום פיצוי למתלוננת בשיעור של 50,000 ₪.

המערער אינו משלים עם הרשעתו בדיון, ולחלופין, הוא משיג על חומרת עונשו, ומכאן הערעור שלפנינו.

עובדות כתב האישום שהוגש נגד המערער

4. מכתב האישום המתוקן (להלן: כתב האישום) עולה, כי המערער ו-ג', הינם בני זוג, המתגוררים יחד בדירה ב..... (להלן: הדירה) מזה כתשע שנים. ט', ילידת 1998, הינה בתה של ג' מנישואים קודמים (להלן: המתלוננת או ט'), המתגוררת יחד עם ג' והמערער בדירה. למערער ול-ג' ילדה משותפת, ילידת 2011, אשר מתגוררת יחד עימם בדירה (להלן: התינוקת).

על-פי עובדות האישום הראשון, במהלך תקופה של כשלוש שנים, ועד שלושה חודשים שקדמו למועד הגשת התלונה על-ידי המתלוננת, ביום 19.5.2013 (להלן: התקופה הרלוונטית), ביצע המערער במתלוננת מעשים מגונים, שלא בהסכמתה החופשית, כמתואר להלן:

ביום 15.5.2010, בסמוך לשעה 14:00, ניגש המערער אל המתלוננת - בעת ששכבה על גבה בספה בסלון, וצפתה בטלוויזיה - נשכב מעליה, והחדיר את לשונו לתוך פיה, תוך שהוא מנשקה. המתלוננת נותרה לשכב על הספה, והמערער קם מעליה, אמר לה: "עשית לי את היום", ויצא מן הדירה. במקרה נוסף, נכנס המערער לחדרה של המתלוננת, הפילה על המיטה, כאשר גבה כלפי המיטה, נשכב מעליה, והצמיד את איבר מינו בחוזקה לגופה, מעל בגדיה. כאשר המתלוננת ניסתה להרחיקו מעליה, אמר לה המערער: "זה מה שיהיה לך כשתצאי בחוץ". לאחר שהמתלוננת ניסתה, בשנית, להרחיק את המערער מעליה, קם המערער מהמיטה.

עוד נטען במסגרת האישום הראשון, כי במהלך התקופה הרלוונטית, נהג המערער להצמיד את איבר מינו לגופה של המתלוננת, בניגוד לרצונה. כאשר ביקשה המתלוננת מהמערער, במהלך חודש מרץ 2011, כי יחדל ממעשיו, אמר המערער למתלוננת, כי הוא "אוהב אותה יותר מבת", ושאל אותה, מדוע היא "עושה את זה". במספר רב של הזדמנויות - בזמן שהמתלוננת ישבה בקרבתו של המערער, והניחה עליו את שתי רגליה - נהג המערער ללטף את ירכה של המתלוננת ביד, כאשר המתלוננת, בתגובה לכך, הזיזה את ידו של המערער מירכה. במקרים רבים אחרים, התקרבו המערער אל המתלוננת ונישק אותה בפיה, תוך החדרת לשונו לתוך פיה, ואחיזת ידה של המתלוננת בחוזקה, והנחתה על איבר מינו מעל בגדיו, והכל בניגוד לרצונה של המתלוננת. כאשר המתלוננת ניסתה להשתחרר מאחיזתו של

המערער, היה הוא אומר לה, כי: "זה מה שמחכה לה בחוץ".

בנוסף לדברים האלו, כך נטען באישום הראשון, במהלך חודשי הקיץ של שנת 2010 - בזמן ש-ג'עבדה במשמרות לילה, והמערער והמתלוננת שהו לבדם בדירה - ישנה המתלוננת באותה מיטה בה ישן המערער. באותן הזדמנויות, נהג המערער להצמיד את גופו לגופה של המתלוננת, כשגבה מופנה אליו, ובעת שאיבר מינו בזקפה. בתגובה לכך, הסתובבה המתלוננת, באופן שפניה היו מופנות כלפי המערער, כאשר בחלק מהמקרים, הניח המערער את ידו על מותנה של המתלוננת ועל שדיה, מעל לחולצתה. במקרים נוספים, הכניס המערער את ידו מתחת לחולצתה של המתלוננת והניח את ידו על שדיה, מעל לחזייתה, ובמספר פעמים, מישש המערער את שדיה של המתלוננת, מעל לחזייתה.

עוד נאמר בגדרי האישום הראשון, כי בתקופה הרלוונטית, ניסה המערער לגעת באיבר מינה של המתלוננת, מעל לבגדיה, כאשר באחת ההזדמנויות, הניח המערער את ידו על איבר מינה של המתלוננת, מעל בגדיה. בהזדמנויות נוספות, פנה המערער למתלוננת, ואמר לה, כי: "הוא אוהב אותה כמו שהוא אוהב את אמה וכן אמר לה שהוא מקנא לה".

לטענת המאשימה, במעשיו המפורטים באישום הראשון, ביצע המערער במתלוננת מעשים מגונים, שלא בהסכמתה החופשית; בטרם מלאו לה שש עשרה שנים; ובהיותה בת משפחתו. מעבר לכך, נטען באישום הראשון, כי במספר מקרים, ניסה המערער להניע את המתלוננת שלא לספר על מעשיו המתוארים לעיל, בעת חקירה על-פי דין, והבהיר למתלוננת, כי במידה שתעשה כן, היא ואמה תאלצנה להתמודד עם קשיים כלכליים.

5. על פי הנטען באישום השני, ביום 18.5.2013, לאחר שהמערער גילה שהמתלוננת חשפה בפני אמה את האירועים מושא האישום הראשון, הוא פנה אל המתלוננת ואל ג', וניסה להניע אותן שלא להגיש תלונה במשטרה, תוך שהוא מאיים עליהן, באומרו כי "אם הוא ייכנס לכלא, אז כשייצא יחטוף את התינוקת ושלא יראו אותה יותר". לטענת המשיבה, במעשיו המתוארים לעיל, ניסה המערער להניע את המתלוננת ואת ג' שלא למסור עדות בחקירה על-פי דין.

כתב האישום ייחס, אפוא, למערער את העבירות המפורטות בפסקה 2 לעיל.

תשובת המערער לכתב האישום

6. זולת אישור דבר מגוריו המשותפים בדירה עם ג' ועם המתלוננת, כפר המערער בכל עובדות כתב האישום. המערער טען, כי המתלוננת הגישה נגדו תלונה במשטרה, משום שהוא ניסה למנוע ממנה "להתרועע עם גברים", ולשיטתו: "מדובר במתלוננת אשר די מפותחת לגילה ואשר התנהלותה לאורך השנים כלפי הנאשם הייתה התנהלות שאינה אופיינית לילדה בגילה ואלה הדברים שיתבררו במהלך המשפט". עוד נטען במסגרת תשובת המערער לכתב האישום, כי "מדובר במתלוננת די ורבליית מאד פעילה ואחת שאינה שוקטת על השמרים".

7. ביום 24.7.2014, הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. בפתח הכרעת דינו, הקדים בית משפט קמא, ואמר כי:

"המאשימה הוכיחה מעל לספק סביר את עובדות כתב האישום במלואן, לא הוכחו טענות ההגנה, גם לא באופן אשר יש בו כדי להטיל ספק סביר. אני מוצא את עדות המתלוננת מהימנה וכנה, עקבית, קוהרנטית...עדותה של המתלוננת מהווה את העדות המרכזית והעיקרית למסקנות, אך אינה היחידה, ואני מוצא חיזוק של ממש בעדות המהימנה של אמה של המתלוננת...

מנגד אני מוצא את עדות הנאשם כעדות אשר אינה מהימנה, ואיני נותן בה אמון..."

בהמשך לכך, התייחס בית משפט קמא לסעיף 54א(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות), בציינו, כי: "גם אם יאמר שההכרעה הינה על בסיס עדות יחידה, הרי לאור המהימנות הרבה שאני מוצא בעדות המתלוננת, העקביות, אי ההפרזה, והעדר כל ראייה לסתירה של המעשים המתוארים על ידה לצד שלילת הטענות חסרות הבסיס בדבר מניע אפשרי, הרי שדי היה בעדותה, גם אם הייתה עדות יחידה, כדי להביא למסקנה מעל לספק סביר בדבר התקיימות המיוחס לנאשם בכתב האישום"

כאמור לעיל, הרשעתו של המערער נסמכה, בעיקרה, על עדותה של המתלוננת, ונתמכה בעדותה של ג', אמה של המתלוננת. להלן, אתייחס לעיקרי הראיות אשר הונחו בפני בית משפט קמא, על יסודן הורשע המערער.

גרסת המתלוננת ועדות אמה

8. במסגרת עימות שנערך במשטרה בין המתלוננת לבין המערער, במועד בו הוגשה התלונה (ת/4), מסרה המתלוננת, כי המערער נהג לגעת בגופה, ולנשקה, באופן יומיומי; וכי בלילות, כאשר אמה של המתלוננת שהתה במקום עבודתה, נהג המערער לישון עמה, תוך שהוא נצמד אל גופה.

בבית המשפט העידה המתלוננת, כי ראשיתם של המעשים המיניים שביצע בה המערער, החל בעת היותה כבת 10 שנים, כך לדבריה:

"זה התחיל ממשחקים של פליקים על הישבן, ובאותה תקופה אמא שלי התחילה לעבוד לילות, היא הייתה עובדת ב..... ובהתחלה הייתי ישנה איתו, סתם כי היה לי סיוטים בלילה, וכדי לא לישון לבד. ואז הוא התחיל לגעת בי בלילה...ב-14 למאי 2010, שזה היה יום אחרי בת מצווה של חברה שלי, הייתה הפעם הראשונה שהוא נישק אותי. הוא נשכב מעלי בסלון, ונישק אותי צרפתי, עם לשון והכל. כאילו אחרי זה הוא הלך לעבודה, והתקשר אלי ושאל אותי אם אני רטובה למטה. אני לא הבנתי מה זה אומר, אז אמרתי שכן, ואז הוא ענה לי, עשית לי את היום. גם בקיץ ההוא, הייתי

מסתובבת בבית בשורטס קצר, כי בכל זאת זה בית, והוא היה דוחף אותי על המיטה, מפשק את הרגליים ונצמד אלי עם האיבר מין שלו...הוא היה מנשק אותי כל יום, זה הפך לשגרה כזו, הוא היה בטוח שאנחנו במערכת יחסים...הוא אמר שאני המאהבת שלו. אם אני לא טועה במרץ 2012 או 2011, ניסיתי לגרום לזה להיפסק..." (עמ' 28 לפרו', שורות 26-5).

המערער, כך תיארה המתלוננת, נהג "לתפוס לי את החזה, את הישבן, לשים לי יד על הברך ולעלות אותה במעלה הירך, כדי לגעת לי באיבר מין, והוא היה גם לפעמים תופס לי את היד, ושם אותה על האיבר מין שלו, ואני כאילו בכוח הייתי מושכת אותה בחזרה" (עמ' 30 לפרו', שורות 4-1). המתלוננת מסרה בנוסף, כי המערער היה אובססיבי כלפיה, תוך שהוא אוסר עליה להתלבש בהתאם לרצונה; אוסר עליה לצאת מהבית עם חברים וידידים "ממין זכר"; ומורה לה להתקשר אליו "כל שעה עגולה" כדי לדווח לו היכן היא נמצאת (עמ' 30 לפרו', שורה 15 - עמ' 31 לפרו', שורה 5). כאשר נשאלה המתלוננת מהו לדעתה ההבדל בין התנהגותו של המערער לבין התנהגות של "אב אוהב לבת", השיבה המתלוננת, כי: "אב אוהב לא נוגע בחזה של הבת שלו, לא נוגע לה באיבר מין. הוא לא אומר לה שהיא המאהבת שלו...הוא לא אומר לה שזאת מערכת יחסים" (עמ' 31 לפרו', שורות 6-11).

עוד העידה המתלוננת, כי היא לא חשפה בפני אמה את המעשים שחוותה, שכן המערער "אמר שהוא יתאבד, הוא איים שהוא יחטוף את אחותי ואנחנו לא נראה אותה יותר" (עמ' 32 לפרו', שורות 18-19). המתלוננת הוסיפה וציינה, בהקשר זה, כי - בשל היותו של המערער המפרנס העיקרי - היא חששה שהמערער יחדל מלתמוך כלכלית באמה ובאחותה התינוקת (עמ' 33 לפרו', שורות 26-28); וכי היא פחדה שהמערער יאנוס אותה (עמ' 38 לפרו', שורה 31). המתלוננת אישרה כי חלפו "פחות או יותר שלושה, ארבעה חודשים" בין מועד הפסקת המעשים שביצע בה המערער לבין מועד הגשת התלונה (עמ' 33 לפרו', שורות 30-31), ולדבריה בחודשים אלה מצאה דרכים להתחמק מן המערער (עמ' 33 לפרו', שורות 3-5). חשיפת מעשיו של המערער, כך סיפרה המתלוננת, נבעה מכך שהמערער "היה נורא קשה בבית, היו לו כל מיני סצנות קנאה וזה כבר היה בלתי נסבל" (עמ' 34 לפרו', שורות 3-4). המתלוננת העידה בנוסף, כי ביום בו היא חשפה בפני אמה את מעשיו של המערער, ניגשה אמה אל מקום עבודתו של המערער על מנת לשוחח עמו, וכאשר הם שבו לדירה, החל המערער "להשתולל, לאיים שהוא יתאבד, שהוא יחטוף את אחותי...דרך את הנשק שלו, ושם אותו על השולחן..." (עמ' 36 לפרו', שורות 10-27).

כעולה מעדותה של המתלוננת, בעקבות מעשיו של המערער, היא סובלת מהתקפי בכי וחרדה; סיוטים; וקושי בשינה, שבעטיים היא נזקקת לטיפול פסיכולוגי במרכז סיוע לנפגעות תקיפה מינית (עמ' 34 לפרו', שורות 5-13). במסגרת חקירתה הנגדית, הסבירה המתלוננת, כי היא סירבה לעבור לפנימייה, בשל רצונה להמשיך ולגור ביחד עם אמה, ובהמשך, אישרה, כי אהבה את המערער, ואף ראתה "אותו כאבא" (עמ' 72 לפרו', שורה 13 - עמ' 73 לפרו', שורה 7).

9. ג', אמה של המתלוננת, מסרה בעדותה, כי בעקבות חשד שעלה בליבה, כי מתנהל "משהו לא בסדר" בין המערער לבין בתה, היא שאלה את המתלוננת "אם יש משהו שאני אמורה לדעת יותר ממה שנראה לי בתוך הבית" (עמ' 142 לפרו', שורות 28-32). בנקודת זמן זו, כך העידה ג', "ראיתי מולי ילדה שמורידה את הראש, לבנה יותר מהקיר ופרצה בבכי...והיא אמרה לי אמא זה קרה" (עמ' 144 לפרו', שורות 18-19). ג' תיארה בבית המשפט את שסיפרה לה בתה, במילים אלו:

"היא אמרה לי שהוא נגע בי. מה נגע בך, מה זה נגע בך, הרביץ לך, נגע בך, היא התחילה להגיד לי, שהוא כבר נגע בה במקומות אינטימיים וכל מיני דברים כאלה, אז פתאום שאלתי כאילו, מה זה קרה בתקופה האחרונה, עם כל הקטע של החבר או משהו, אז היא אמרה לא, זה כבר שנים ככה, בערך שלוש שנים היא אמרה..." (עמ' 144 לפרו', שורות 25-19).

בהמשך עדותה, מסרה ג', כי מיד לאחר ששמעה את דברי בתה, היא הלכה למקום עבודתו של המערער על מנת לשוחח עמו, ולדבריה "אני כשאני הגעתי אליו, הייתי כמובן נסערת ושאלתי אותו, איך אתה יכולת לגעת בבת שלי, ואז הוא התחיל להתעצבן, והוא התחיל להגיד שזהו, נמאס לו, הוא יעזוב את הבית, לא מעניין אותו וזה שקר, ושתדעי לך שהקשר הזה היה הדדי, וכשהוא אמר את המשפט הזה, שהקשר הזה היה הדדי, אז הבנתי שהדברים נכונים..." (עמ' 143 לפרו', שורות 25-20).

גם במהלך העימות שנערך בין ג' לבין המערער במשטרה, מיום 21.5.2013 (ת/2), הדגישה ג', כי המערער אמר לה "שלא רק הוא אשם גם הילדה אשמה כי זה היה קשר הדדי". עוד מסרה ג' במשטרה, כי המערער "איים שאם אני פונה למשטרה או ט' ויגיעו עם ניידת משטרה אז הוא יירה בעצמו... הוא אמר שאם היא (המתלוננת - א.ש.) תגיש תלונה אז הוא יחטוף את ק' (התינוקת - א.ש.) ואנחנו לא נראה את הילדה".

ג' העידה בנוסף, כי מספר ימים לאחר מכן, היא ביקשה מהמערער לעזוב את הבית, "כי פחדנו, אני גם התחלתי לפחד ממנו", ולבקשה זו הגיב המערער באופן חריג, תוך שהוא זורק את עצמו לרצפה; דופק את ראשו ברצפה; בוכה; וצועק. בהמשך, סיפרה ג', כי המערער איים עליה, כי במידה שתפנה למשטרה "הוא מסוגל לירות בעצמו בראש", תוך שהוא דורך את הנשק שהיה בחזקתו. לדברי ג', באותו לילה: "לא ישנתי מרוב פחד, שמשהו יקרה. עד שלמחרת שהוא הלך לעבודה. ואז ניגשתי לתחנה" (עמ' 145 לפרו', שורה 20 - עמ' 146 לפרו', שורה 29).

גרסת המערער

10. המערער הכחיש, לכל אורך הדרך, את המעשים המיוחסים לו. בדומה לאמור בתשובה לכתב האישום, מסר המערער בהודעתו במשטרה, מיום 21.5.2015 (ת/1), כי המניע לתלונתה של המתלוננת, הוא "כדי לנקום בי שאני לא מרשה לה לצאת עם חֶבְכָה שלא נראים לי". המערער הכחיש את טענת המתלוננת, כי הוא נהג לישון עמה במיטה, אך בהמשך, מסר כי המתלוננת היא זו ש"הייתה אומרת לי בוא נלך לישון...הייתה נצמדת אליי בלילה". המערער אף הכחיש, כי לאחר שנחשפו מעשיו - איים להתאבד, או לחטוף את בתו התינוקת, ולטענתו, ג' שיקרה בדבריה למשטרה, שכן "אולי יש לה גבר אחר ואני לא יודע כבר כמה חודשים רוצה לשכב איתה והיא לא רוצה".

בבית המשפט, תיאר המערער את חייו המשותפים עם ג' ועם בתה, ולדבריו: הוא אהב את ג' ואת ט'; שימש כאב חורג למתלוננת; ניסה לחנך את ט' כבתו שלו; וסייע רבות במטלות הבית השוטפות, ובגידול בתו התינוקת. המתלוננת, כך סיפר המערער, הייתה: "מתנפלת עליי...מציקה לי...נותנת לי בעיטות...נותנת לי סטירות..." (עמ' 39 לפרו'); "באה

ואומרת מה אתה לא אוהב אותי יותר...נמרחת עליי...שמה עליי את הרגליים, מרביצה לי" (עמ' 42 לפרו', שורה 26 - עמ' 43 לפרו'); "נודניקית, קרציה, מחבקת אותי מאחורה...מחפשת תשומת לב...כמו הבעיטות שחטפתי באשכים" (עמ' 55 לפרו', שורות 26-30). את האשמה להתנהגותה זו של המתלוננת הטיל המערער על ג', אמה של המתלוננת, בכך שלא הציבה בפניה גבולות (עמ' 49 לפרו', שורות 13-19; עמ' 94 לפרו', שורות 25-26). עוד מסר המערער, כי מזה כשש שנים, הוא נוטל כדורים נגד כולסטרול, אשר פוגעים בתפקודו המיני (עמ' 49 לפרו', שורות 25-29). המערער העיד בנוסף, כי הוא נוהג לנשק את בנותיו "נשיקה בשפתיים", כביטוי לאמירת שלום, שכן הדבר מאפיין "התנהגות דרום אמריקאית", כלשונו (עמ' 56 לפרו', שורות 7-17).

בהמשך עדותו, אישר המערער כי אסר על המתלוננת לצאת מהדירה, ולדבריו: "אז אני לא נתתי לה ללכת להשתולל, לא נתתי לה לצאת אבל כן נתתי לה שיבואו חברות שתלך לטיולים" (עמ' 36 לפרו', שורה 31 - עמ' 37 לפרו' שורה 1). בחקירתו הנגדית, מסר המערער, כי הוא אסר על המתלוננת להכניס חבר לדירה, משום שהוא "פחד על הנשק" (עמ' 119 לפרו', שורה 9 - עמ' 120 לפרו', שורה 7).

המערער אישר, כי לאחר ש-ג' התעמתה עמו בקשר למעשים שייחסה לו בתה, הוא השתולל וצעק, אך הכחיש, כי הוא דרך את נשקו. לגרסתו של המערער, באותו זמן, הנשק כלל לא היה עליו אלא בכספת הדירה, שכן ברגע שהיה חוזר מעבודתו לדירה, הוא נהג, כדבר שבשגרה, להפריד את הנשק מהמחסנית, ולהכניסו לכספת. לאחר הוויכוח עם ג', כך לדברי המערער, "פתחתי את הכספת, הוצאתי את הנשק, שמתי אותו בתיק, ולאחר 10 דקות הלכתי לעבודה, זה מה שהיה" (עמ' 54 לפרו', שורות 1-21).

בנוסף העיד המערער, כי המתלוננת "ישנה לידי כל הזמן כשאימא שלה הייתה" (עמ' 49 לפרו', שורה 2). ואולם, עת נשאל המערער, בחקירתו הנגדית: "היית ישן עם ט' במיטה?", הוא השיב: "עד שהיא עולה לישון. עד שהיא ישנה. לוקח אותה למיטה בחדר שלה. מחכה שהיא תישן...היא בקיר ואני בצד שני...זה היה תקופה של חודשים" (עמ' 69 לפרו', שורות 17-32). עוד נשאל המערער בחקירתו הנגדית: "פליקים בישבן היו?", ולשאלה זו הוא השיב: "אני לא התחלתי, היא התחילה" (עמ' 87 לפרו', שורות 23-24). לשאלת באת-כוחה של המשיבה: "אז כן נתת לה פליקים בישבן?", ענה המערער: "לא שמתי לב, יכול להיות שכן" (עמ' 92 לפרו', שורות 18-19).

בכל הנוגע למניע אשר עמד, לטענתו של המערער, בבסיס תלונתה של המתלוננת, העיד המערער בבית המשפט, כי המתלוננת ואמה רקמו נגדו ביחד עלילה "כדי ששתיהן (המתלוננת ואמה - א.ש.) יקבלו את החופש שלהן" (עמ' 63 לפרו', שורה 3). כשנשאל המערער בחקירתו הנגדית: "אתה אומר שהן משקר, תסביר לי למה, למה עליהן לשקר ככה?", הוא השיב: "אני עשיתי את ההישגים שלהם...שהיא (ג' - א.ש.) תהיה עם מוחמד לא מעניין אותי עם מי שהיא תהיה, העובדות בשטח" (עמ' 67 לפרו', שורות 18-23).

11. שתי בנותיו הביולוגיות של המערער, ק' ו-מ', מסרו בתצהיריהן (נ/40 ו-נ/41), כי המתלוננת התנהגה באובססיביות כלפי המערער, נהגה להיצמד אליו, ולא איפשרה לו לשוחח ביחידות עם בני משפחתו האחרים. כאשר נשאלה ק' בחקירתה הנגדית, מהי הסיבה שלדעתה הגישה המתלוננת תלונה נגד אביה, היא השיבה, כי "ההשערה שלי שהיא (אמה של המתלוננת - א.ש.) נדלקה על מישהו, היא פשוט רצתה לצאת אתו ולא ידעה איך לסיים את מערכת היחסים הזו והיא פחדה אני לא יודעת למה..." (עמ' 132 לפרו', שורות 1-4). מ' העידה בבית המשפט, כי האינטרס העומד

לדעתה בבסיס הגשת התלונה נעוץ ברצון של המתלוננת ואמה "לעשן ובשביל לקיים יחסים, בשביל להיות יותר עם בחורים...בשביל ששתייהן יוכלו לחיות איך שבא להן...שיוכלו להכניס גברים לבית בכמויות שמצוינות בתמונה, שיוכלו להכניס שתייה... (עמ' 140 לפרו', שורות 3-13). בדומה לבנותיו של המערער, מסרה מ', גרושתו של המערער בתצהירה (נ/42), כי המתלוננת לא איפשרה למערער לשהות ביחידות עם בנותיו; וכי המתלוננת אמרה לה "כמה היא אוהבת את אמה ושהיא מסוגלת בשביל אמה ולמענה להקריב הכל...לשקר, לרמות".

קביעות המהימנות שנעשו על-ידי בית משפט קמא

12. בית משפט קמא נתן אמון מלא בעדותה של המתלוננת, וקיבל את גרסתה כגרסה מהימנה, כנה, עקבית, וקוהרנטית. המתלוננת, כך נקבע, העידה "באופן מהימן אשר אין בו כל מימד של הפרזה או הגזמה, תוך דבקות בגרסתה למרות חקירה נגדית ארוכה וניסיונות רבים להטיל דופי באמינותה ובהתנהלותה". בית משפט קמא דחה את טענותיו של המערער אשר נועדו לפגום באמינותה של המתלוננת, והדגיש, בהקשר זה, כי אף אם במהלך התקופה הרלוונטית נמנעה המתלוננת מלחשוף את "סודה וכאבה", והמשיכה בחייה באופן שגרתי "אין בכך כדי לגרוע מעוצמת הפגיעה או מנכונות קרות המעשים".

13. חיזוק של ממש לעדות המתלוננת מצא בית משפט קמא, בעדותה של ג' בנוגע לתגובתה הנסערת של המתלוננת עת חשפה, לראשונה, בפני אמה את המעשים שביצע בה המערער; ובדברים שאמר המערער ל-ג' במקום עבודתו. עדותה של ג', כך קבע בית משפט קמא, היתה אף היא מהימנה ביותר, עקבית, ו"מתיישבת עם עדות המתלוננת, עם גרסת המתלוננת וגרסת האם מהחקירה במשטרה ועד הדיון בבית המשפט...אינה כוללת הפרזות וניכרים כנותה ורצונה לתאר את הדברים כהויתם".

14. אל מול האמון המלא שנתן בית משפט קמא בעדויותיהן של המתלוננת ואמה, דחה בית משפט קמא את "גרסתו הקלושה" של המערער, בקובעו, כי עדותו של המערער "לא הייתה מהימנה, וניכרת הייתה מגמתיותה". בית משפט קמא הדגיש, כי עדותו של המערער "אינה עקבית...משתנה מפעם לפעם, בחלקה שונה במהותה מטענות ואמרות בשלבים שונים של הליך החקירה". בין היתר, עמד בית משפט קמא על הסתירות השונות שנמצאו בגרסתו של המערער, ועל כך שקו הגנתו - אשר עיקרו היה להטיל במתלוננת ובאופן התנהגותה דופי רב - הינו חסר בסיס עובדתי או משפטי. עוד נקבע, בהקשר זה, כי "הטענות בדבר המניע אשר טוען לו הנאשם לא הוכחו, וטענות שונות לגבי המתלוננת, אופייה ואופן התנהגותה השלילי הנטען, אין בהן ממש".

בהתייחס לעדויות שנמסרו מפי שתי בנותיו וגרושתו של המערער, ציין בית משפט קמא, כי אין בהן "כדי להשפיע באופן כלשהו על הסקת המסקנות, על אמינות המתלוננת ואמה, ועל העובדות נשוא האישום"; וכי עדויות אלו הינן "חלק מקו הגנה חסר בסיס", אותו בחר המערער לנקוט כלפי המתלוננת ואמה.

15. מכאן עבר בית משפט קמא לבחון את התקיימותם של יסודות העבירות בהן הואשם המערער. אשר לעבירת

המעשה המגונה, קבע בית המשפט, כי "לא יכול להיות חולק כי המעשים אשר ביצע הנאשם כמתואר וכמפורט לעיל הינם כאלו העולים כדי מעשים מגונים...וכי הם בוצעו על ידו כלפי קטינה אשר טרם מלאו לה 16 שנים, לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיניים". בכל הנוגע להרשעתו של המערער בעבירות של הדחה בחקירה, הסתמך בית משפט הן על עדותה של המתלוננת, כי היא פחדה לספר לאמה משום שהמערער איים להתאבד, או לחטוף את אחותה התינוקת; והן על גרסתה של ג', לפיה המערער איים עליה, כי במידה שתפנה למשטרה "הוא מסוגל לירות בעצמו בראש", תוך שהוא דורך את הנשק שהיה בחזקתו. נקבע, בעניין זה, כי "באמירותיו ובמעשיו האמורים של הנאשם, יש כדי מעשה של הדחה בחקירה".

על יסוד נימוקים אלו, החליט בית משפט קמא להרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

גזר דינו של בית משפט קמא

16. ביום 25.12.2014, נגזר דינו של המערער בבית משפט קמא. בפתח הדברים, סקר בית משפט קמא את טיעוני הצדדים לעונש. המשיבה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע המערער, וציינה, כי המערער פגע בערכים המוגנים של: "שלמות גופה וכבודה של המתלוננת, פגיעה באוטונומיה שלה ומוגנות נפשית". עוד נטען, כי העבירות בהן הורשע המערער בוצעו בניסבות חמורות ביותר, וזאת בין היתר, בשל: היותו של המערער דמות אב למתלוננת; תדירות ביצוע העבירות; האובססיה שפיתח המערער כלפי המתלוננת; פחדה של המתלוננת מפני המערער; והאיומים שהפנה המערער כלפי המתלוננת ואמה, עת נחשפו מעשיו. עוד טענה המשיבה, כי לאורך ההליך המשפטי כולו, לא נטל המערער אחריות על מעשיו, ואף השתמש בהליך זה כבמה לאמירות קשות ובטות כלפי המתלוננת ואמה. בשל כך, סבורה המשיבה, כי מתחם הענישה צריך לנוע בין 4 ל-8 שנות מאסר לריצוי בפועל. בהתחשב בניסבות המקרה הנדון, טענה המשיבה, כי יש להטיל על המערער עונש המצוי ברף העליון של המתחם, וזאת בנוסף למאסר מותנה ולפיצוי כספי.

מנגד, טען בא-כוחו של המערער, כי המערער לא נטל אחריות על מעשיו, משום שהוא כלל לא ביצע את העבירות בהן הוא הורשע; כי "מדובר בעבירות ברף נמוך של חומרה, כאשר מיוחס לנאשם כי ביצע נגיעות מעל בגדים"; וכי יש להתחשב במצבו הבריאותי של המערער, ובעובדה שהוא נעדר כל עבר פלילי. עוד נטען, כי מתסקיר נפגעת העבירה עולה תמונה עובדתית שונה לחלוטין מזו שהציגה המתלוננת בבית המשפט, ומשכך התבקש בית משפט קמא שלא לתת כל משקל לתסקיר זה. לפיכך, סבור בא-כוחו של המערער, כי מתחם הענישה אשר הציעה המשיבה חורג לחומרה, ולדידו, יש להסתפק ב"ענישה בדמות עבודות שירות בלבד".

17. בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם, ציין בית משפט קמא, כי הערכים המוגנים אשר נפגעו מעצם מעשיו של המערער הם: "הגנה על קטינים בכלל ומפני פגיעה מינית בפרט, הגנה על גופם וכבודם, האוטונומיה של קטינים על גופם, שלום המשפחה, וביטחונם של קטינים במקום אשר אמור להיות הבטוח ביותר עבורם, ביתם". בהמשך, עמד בית משפט קמא על חומרת מעשיו של המערער, בקובעו כי המערער "ניצל את הקרבה הפיזית והנפשית שחלק עם המתלוננת ואת אמונה ובטחונה בו, וביצע בה מעשים קשים אשר פגעו וצלקו בנפשה. מדובר בפגיעה ברף גבוה של חומרה, ועל בית המשפט להוקיע ולהעביר מסר ברור אודות חומרת ביצוע מעשים כאמור". על רקע זה, ובשים לב

למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, קבע בית משפט קמא, כי מתחם הענישה, באשר למכלול העבירות שביצע המערער כלפי המתלוננת, ינוע בין 4 ל-8 שנות מאסר בפועל.

18. בהמשך, עמד בית משפט קמא על האמור בתסקיר נפגעת עבירה, ובתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של המערער.

בתסקיר נפגעת העבירה נאמר, כי בעקבות האירועים שחוותה, סובלת המתלוננת מתסמיני פוסט-טראומה, לרבות קשיי שינה, סיוטים, ומחשבות טורדניות. עוד צוין, כי כל תחומי חייה של המתלוננת נפגעו, היינו, התחום החברתי, הלימודי, הזוגי, המשפחתי והנפשי. עוד נאמר בתסקיר זה, כי אופן התמודדותה של המתלוננת כולל, מחד גיסא, ניסיון לשדר מבחינה חיצונית חוזק ועוצמה, אך מאידך גיסא, המתלוננת חווה פגיעות פנימית, רגישות, חולשה, וכאב. נאמר בנוסף, כי הקשיים אשר המתלוננת חווה גורמים לה ל"מצוקה רגשית קשה, עד כדי פגיעה בדימויה העצמי, וניסיונות התאבדות".

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער, עולה כי המערער - אשר סובל מבעיות לחץ דם ולב, בעטיין נאלץ לעבור ניתוח לב - התקשה לשתף, בשיחותיו עם קצין שירות המבחן, בעניינים הנוגעים לדפוסי התנהגותו המינית, תוך שהוא נוקט בדרך של טשטוש וערפול סביב ענין זה. בשל כך, לא יכול היה שירות המבחן לשלול קיומה של סטייה מינית אצל המערער. עוד נאמר בתסקיר, כי המערער הכחיש את ביצוע העבירות, וטען, כי מעולם לא פגע מינית, פיזית או מילולית במתלוננת. שירות המבחן התרשם, כי המערער נוקט בעמדות קורבניות, תוך שהוא חש מנוצל על ידי אמה של המתלוננת, פגוע על ידי גורמי הממסד, ומגלה אנטגוניזם כלפי גורמים אלה. בכל הנוגע לתחום המין, התרשם שירות המבחן, כי למערער עמדות ותפיסות בעייתיות בנושא זה; וכי המערער מתקשה להבדיל בין התנהגות מינית פוגעת לבין התנהגות מינית בריאה ומקובלת. לנוכח האמור, המליץ שירות המבחן להטיל על המערער ענישה מוחשית, אשר תהווה מבחינתו גורם הרתעתי, ומציב גבולות.

19. לצורך קביעת עונשו של המערער בתוך המתחם, הדגיש בית משפט קמא, כי מאחר שהמערער לא נטל כל אחריות למעשיו; עודנו כופר בביצועם; ועומד על הכחשתו - אין מנוס מהמסקנה, כי "החרטה הינה ממנו והלאה, ואין בו כל לקיחת אחריות". עוד צוין בית משפט קמא, כי גילו של המערער; מצבו הבריאותי; והעדר עבר פלילי מהווים, אמנם, שיקולים לקולא, אך לנוכח "חומרת מעשיו של המערער, משכם ואי לקיחת כל אחריות", המשקל שיש לתת לשיקולים אלה הינו מצומצם. לפיכך, ועל יסוד מכלול הנתונים הצריכים לעניין, השית בית משפט קמא על המערער את העונשים שפורטו בפסקה 3 לעיל.

טענות המערער בערעור

20. ערעורו של המערער נסוב, כאמור, על הרשעתו בדין ולחילופין על חומרת עונשו.

בהודעת הערעור על הכרעת הדין, טען המערער, כי שגה בית משפט קמא כאשר קיבל את עדותה של המתלוננת

כעדות מהימנה, וביסס עליה את הרשעתו. המערער סבור, כי עדותה של המתלוננת - לצד היותה עדות כבושה, בלתי עקבית, "מתפתחת ומתגלגלת" - הייתה רצופה "בסתירות, תמיהות ושקרים", ומשכך היא אינה ראויה כלל וכלל לאמון. המערער הצביע על יותר מ-29 "שקרים" אשר נפלו, לטענתו, בגרסתה של המתלוננת. כך למשל, טוען המערער, כי המתלוננת שיקרה: כאשר סיפרה כי הוא לא התיר לה לנהל ח"י חברה, או להביא חברות לביתה; כאשר העידה כי אין לה כל קשר עם אנדריי, החבר החדש של אמה; כאשר העידה בנוגע למצבה הנפשי; לגבי מצבה הכלכלי של אמה; ובאשר למועד בו החל המערער לבצע בה, כביכול, את המעשים בהם הוא הורשע. עוד טען המערער, כי בבית המשפט הוסיפה המתלוננת פרטים מהותיים שלא נמסרו בהודעותיה במשטרה, כגון: כי היא לא יוצאת מביתה בשל התקפי חרדה וסיוטים; כי המערער ביקש ממנה להתקשר אליו "בכל שעה"; כי המערער שאל אותה "אם היא רטובה למטה"; כי בכל הזדמנות בה שהה המערער עם המתלוננת לבד בדירה, היה המערער "קופץ עליה"; כי באחת ההזדמנויות, המערער "פישק לה רגליים"; וכי היא פחדה שהמערער "יאנוס אותה".

21. גרסת המתלוננת, כך נטען על-ידי המערער, אינה מתיישבת עם התנהלותה היומיומית; עם העובדה שהיא ניהלה ח"י חברה רגילים; עם ממוצע הציונים שלה בתקופה הרלוונטית, העומד על "שמונים-תשעים"; עם כך שהמערער רצה לשלוח אותה לפנימייה; עם העובדה שהיא ביקשה לשנות את שם משפחתה לשם משפחתו של המערער; ועם כך שהיא נהגה ללבוש את בגדי המערער, לקרוא לו פאפי, ולשחק עמו "בפליקים".

22. נוסף על כך, טוען המערער, כי בשל היותה של המתלוננת "אסרטיבית, חזקה, תקיפה...יודעת לדבר, יודעת מה היא רוצה, יודעת להתנהל..." - אין זה מתקבל על הדעת, כי במהלך התקופה הרלוונטית, נמנעה המתלוננת מלחשוף את שאירע לה, לטענתה, ובכלל זה, לא הביעה כל סימני מצוקה, לא פנתה לעזרת אמה, למשטרה, לבנותיו של המערער, למוריה או לחברותיה. במילים אחרות, מוסיף וטוען המערער, כי שתיקתה של המתלוננת היא "בלתי סבירה ובלתי מתקבלת על הדעת". עוד נטען, לעניין זה, כי גרסת המתלוננת - לפיה בשלושת החודשים טרם שהגישה את התלונה במשטרה, היא הצליחה להתחמק מן המערער - אינה אמינה ואינה הגיונית, שכן לא ברור מדוע לא מצאה המתלוננת, עוד קודם לכן, דרכים להתחמק מן המערער.

23. המערער הוסיף וטען, כי בית משפט קמא שגה עת התעלם מן התמונות שהוגשו מטעם ההגנה, אשר מעידות "כאלף עדים על שקריה של המתלוננת". לגישת המערער, תמונות אלו, אשר צולמו בעת האחרונה, מלמדות על התנהלות רגילה ושגרתית של המתלוננת, ועל היותה "מפותחת מאד מבחינה חברתית ואפילו מבחינה מינית". זאת שכן, בחלק מן התמונות נצפית המתלוננת "בתנוחות מאד לא צנועות עם גברים שונים", תוך שהיא "מתפרקת משמחה" (נ/11 - נ/25). המערער הדגיש, בהקשר זה, כי באחת מן התמונות (נ/5) מצולמת המתלוננת עם אנדריי, חברה החדש של אמה, כשהוא מחבק אותה מאחור, הגם שהיא מסרה בבית המשפט שאין לה כל קשר עמו, ובתמונה אחרת נצפית המתלוננת "מתנשקת נשיקה צרפתית עם חבר", למרות שהעידה כי אין לה חבר (נ/7).

24. לשיטתו של המערער, חוסר מהימנותה של המתלוננת מתבטא גם באופן שבו היא העידה בבית המשפט. נטען, בהקשר לכך, כי המתלוננת "לא הזילה דמעה ולו פעם אחת...הכול היה מחושב אצלה, סכמתי, מתוכנן...קק ומנוכר...". לפיכך, סבור המערער, כי גרסתה של המתלוננת "החלולה, הנבובה, הכבושה, הבלתי הגיונית, הבלתי סבירה, הבלתי

מציאותית, הבלתי נכונה, הבלתי ישרה - התקבלה על-ידי בית משפט מוסמך בניגוד לכל דעת סבירה ובניגוד לכל ישרה משפטית".

25. בהמשך, נטען על-ידי המערער, כי שגה בית משפט קמא כאשר מצא חיזוק לגרסתה של המתלוננת בעדות אמה, אשר הייתה, כך לדבריו, "קרה, נטולת כל רגש, מבולבלת, ולא קוהרנטית". המערער גורס, כי עדותה של ג' נועדה "להשחיר את פניו" וזאת בלבד, ומשכך יש להתייחס לעדות זו "בזהירות מיוחדת". המערער טען טענות רבות הנוגעות לחוסר מהימנותה של ג', ובכלל זה, הוא הצביע על סתירות פנימיות שנמצאו, לשיטתו, בעדותה, ועל סתירות בין גרסתה של ג' לבין גרסתה של המתלוננת. המערער הדגיש בנוסף, כי העובדה - לפיה בסמוך למעצרו של המערער, החלה ג' לנהל מערכת יחסים עם גבר חדש, ואף "הכניסה" אותו לדירה - מחזקת את טענתו, בדבר "הקלות והבלתי מוסריות" של המתלוננת ואמה.

26. עוד טוען המערער, כי שגה בית משפט קמא בהתייחסותו השלילית למהימנותו. לעמדתו של המערער, עדותו הייתה "קולחת, מפורטת לפרטי פרטים ועקבית מאד", ומשכך לא ברור לו מדוע "גרסתו המפורטת, ההגיונית, הסבירה והקוהרנטית זכתה לחוסר אמון מוחלט מצד בית המשפט". אשר למניע שעמד, לשיטתו, ביסוד הגשת התלונה נגדו, נטען על-ידי המערער, מחד גיסא, כי "הבל רוח רעות ורשעות" הובילו את המתלוננת ואמה לרקום נגדו עלילה; ומאידך גיסא, כי העלילה נרקמה נגדו על רקע רצונו להביא לכך שהמתלוננת "לא תתרועע עם בחורים צעירים". לגישתו של המערער, בית משפט קמא נפל לכלל שגגה כאשר לא בחן לעומק את הראיות אשר הובאו על-ידו בתמיכה לטענתו, באשר למניע של המתלוננת שעמד מאחורי הרצון להפיל. עוד נטען, בהקשר זה, כי גם אם לא הוכח קיומו של מניע מצד המתלוננת להעליל עליו עלילת שווא, די בקיומו של ספק סביר העולה מחומר הראיות על מנת להביא לזיכויו מכל אשמה.

27. לבסוף נטען לקיומם של מחדלי חקירה שנפלו בחקירת המשטרה בעניינו של המערער, אשר היה בהם כדי לקפח את הגנתו. בין היתר, מדובר על כך שהמשטרה "לא אספה ראיות שיכולה הייתה לאסוף", וערכה חקירה חד צדדית, על מנת להפיל את המערער.

לאור כל האמור לעיל, מבקש המערער לזכותו מהאשמות שיוחסו לו, גם אם מחמת הספק.

28. לחלופין, נטען על-ידי המערער כי יש להתערב בחומרת העונש שהושת עליו, ולהקל בו באורח משמעותי. המערער סבור, כי בית משפט קמא שגה כאשר יישם את עקרונות תיקון 113 לחוק העונשין במקרה דנן, משום שהמעשים בהם הורשע המערער אירעו עוד טרם כניסת התיקון לתוקף. לגופו של עניין, טען המערער, כי בית משפט קמא שגה: משהטיל עליו "ענישה חמורה ובלתי מידתית"; בקובעו, כי נסיבות ביצוע העבירות הינן חמורות ביותר; וכאשר לא ייחס משקל לפסיקה אשר הוגשה מטעם ההגנה. לגישתו של המערער, המעשים בהם הורשע "אינם במדרג חמורה גבוה", באשר הם בוצעו "כאשר המתלוננת הייתה לבושה ואף המערער", ולא הוכח כי "לא היה מפלט למתלוננת ממעשיו של המערער". עוד נטען, כי מאחר שהמשיבה לא הוכיחה כי מדובר בריבוי עבירות, וכאשר בית משפט קמא קבע כי יש לראות בכל העבירות בהן הורשע המערער כמסכת אחת - לא היה מקום להחמיר בעונשו של המערער. המערער טען בנוסף, כי בית משפט קמא שגה כאשר "הלך שבי" אחר האמור בתסקיר נפגעת העבירה, שכן לא זו

בלבד שמן הראיות אשר הובאו על-ידי ההגנה, עולה תמונה שונה לחלוטין, אלא שתסקיר זה נעדר פרטים הנוגעים לתהליך שיקומה של המתלוננת. לבסוף נטען, כי בית משפט קמא טעה עת שקל לחומר את העובדה כי המערער דבק באמת העובדתית מבחינתו, ונמנע מלקחת אחריות לאחר שהורשע בדין; ובכך שלא התחשב בנסיבותיו האישיות של המערער ובמצבו הרפואי. אשר לרכיב הפיצוי הכספי שהוטל עליו, גורס המערער כי יש להפחיתו הפחתה ניכרת, בהעדר כל הוכחה בדבר נזק פיזי או נפשי שנגרם למתלוננת.

תמצית טיעוני הצדדים בדיון בערעור

29. בדיון בערעור, שהתקיים ביום 18.11.2015, חזר עו"ד מאיר סויסה, בא-כוחו של המערער, על עיקרי טענותיו בהודעת הערעור, בהדגישו כי גרסתה של המתלוננת אינה ראויה לאמון, בשל היותה בלתי קוהרנטית, ומלאה בסתירות וב"28 שקרים". עו"ד סויסה הוסיף וטען, כי המתלוננת "לא בוחלת במימוש המאוויים והאינטרסים שלה לפגוש בחורים וידידים ונערים צעירים, וגם מבצעת איתם אקטים כאלה ואחרים". בהמשך, ציין עו"ד סויסה, כי אין המדובר במתלוננת סגורה ומופנמת, אלא עסקינן במתלוננת דעתנית, אנרגטית ופעילה "שלא מתביישת לחבק גבר נשוי...לנשק גברים". עוד נטען, כי הראיות שהובאו על-ידי המערער מלמדות, באופן מובהק, כי "המתלוננת חיה במציאות מינית". לפיכך, טען עו"ד סויסה כי כל המיוחס לו על-ידי המתלוננת לא היה ולא נברא; וכי נגרם למערער עוול נוראי.

30. עו"ד ארז בן ארויה, בא-כוחה של המדינה, טען, כי אין כל בסיס להתערבותנו בממצאי המהימנות ובקביעות העובדה שנעשו על-ידי בית משפט קמא. נטען בנוסף, כי מאחר שקו ההגנה העיקרי אשר העלה המערער נוגע לטענת העלילה שהפנה כלפי המתלוננת ואמה - הרי שיש חשיבות להוכחת קיומו של מניע לעלילה, דבר שלא הוכח כלל ועיקר. אשר לעונש שנגזר על המערער, סבור עו"ד בן ארויה, כי הוא תואם למדיניות הענישה הנוהגת. אשר לפיצויים שנפסקו למתלוננת, נטען, כי לנוכח חומרת המעשים בהם הורשע המערער, הרי שגובה הפיצוי שהושת על המערער הינו מוצדק, ואין מקום להתערב ברכיב הפיצוי. משכך, סבור עו"ד בן ארויה, כי דין הערעור להידחות, על שני חלקיו.

תסקיר מבחן משלים שהוגש בעניינו של המערער

31. בתסקיר משלים, מיום 3.11.2015, נאמר כי המערער, אשר מרצה כיום את עונשו בבית הכלא "דקל", משולב באגף לשומרי מצוות ובפעילות המדרשה. התנהגותו של המערער, כך על-פי התסקיר המשלים, תקינה וללא עבירות משמעת. צוין בתסקיר, כי המערער מכחיש את העבירות בהן הוא הורשע, תוך שהוא שולל כל משיכה מינית כלפי המתלוננת, ומתאר את הקשר עמה כקשר אבהי. קצין המבחן התרשם, כי המערער אינו מגלה אמפתיה כלפי המתלוננת, ואינו רואה עצמו כמי שביצע עבירות מין. עוד עולה מן התסקיר המשלים, כי בתחילת מאסרו הביע המערער נכונות להשתלב בטיפול המיועד לעברייני מין אשר אינם מודים בביצוע עבירות מין, אך בהמשך, חזר בו המערער וסירב להשתלב בטיפול מעין זה, ואף שלל נזקקות לטיפול העוסק ב"שליטה בכעסים". על רקע זה, המערער אינו משולב כיום בהליך טיפולי כלשהו בין כותלי הכלא. נאמר בתסקיר בנוסף, כי וועדת גילוי עריות, אשר התכנסה בחודש ספטמבר 2015, בעניינו של המערער, סבורה כי הוא זקוק לטיפול משמעותי בתחום עבירות המין, ובהיעדר טיפול אין היא ממליצה על יציאותיו לחופשות.

32. לאחר שעיינתי בכובד ראש בפסק דינו של בית משפט קמא, במסכת הראיות שהונחה לפניו, בהודעת הערעור מטעמו של המערער, והאזנתי בקשב רב לטיעוני הצדדים שנשמעו בדיון שנערך לפניו, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את ערעורו של המערער על שני חלקיו, והכל כפי שיפורט להלן.

33. הערעור על הכרעת הדין נסוב, רובו ככולו, על קביעות מהימנות וממצאי עובדה שנעשו על-ידי בית משפט קמא. לפיכך, מן הראוי לחזור על מושכלות ראשונים, לפיהם ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעות כגון דא, אשר נעשו על-ידי הערכאה הדיונית. זאת, בשל היתרון האינהרנטי הנתון לערכאה הדיונית להתרשם, באורח ישיר, מן העדים שהופיעו בפניה, מאופן מסירת עדותם, מהתנהלותם על דוכן העדים, ומשפת גופם. כל אלה, מאפשרים לערכאה הדיונית לתור, באופן מיטבי, אחר "אותות האמת" המתגלות בעדויות. זאת, בעוד שמסקנותיה של ערכאת הערעור מתבססות, ככלל, על החומר הכתוב המונח לפניו (ע"פ 2470/15 פלוני נ' מדינת ישראל (25.10.2015); ע"פ 2331/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.10.2015); ע"פ 919/14 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.2015) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 2177/13 פלוני נ' מדינת ישראל (9.7.2015)).

34. הלכה זו שרירה וקיימת גם כאשר מדובר בסוגייה מתחום עבירות המין. עם זאת, בעבירות מעין אלה נדרשת ערכאת הערעור לבחינה קפדנית ומדוקדקת של הכרעת הדין המרשיעה, ובפרט כאשר ההרשעה מבוססת על עדות יחידה של קורבן העבירה, בליווי הנמקה בלבד, בהתאם לסעיף 54א(ב) לפקודת הראיות (ראו, בהקשר זה, ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל (8.6.2015); ע"פ 2911/11 פלוני נ' מדינת ישראל (5.10.2014); ע"פ 8680/11 פלוני נ' מדינת ישראל (5.6.2013)).

35. ייתכנו נסיבות חריגות, המקנות לערכאת הערעור שיקול דעת רחב יותר להתערב בקביעות שבעובדה ובמצאי מהימנות שנעשו על-ידי הערכאה המבררת, חרף יתרונה המובנה של האחרונה. כך הוא הדבר, כאשר הכרעתה של הערכאה הדיונית מבוססת על ראיות בכתב, להבדיל מהתרשמותה מן העדים; כאשר ממצאי המהימנות שנקבעו נסמכים על שיקולים שבהיגיון ושל שכל ישר; כאשר דבק פגם ממשי באופן הערכת מהימנות העדים על ידי הערכאה הדיונית; או כאשר קיימות עובדות המצביעות על כי לא היה באפשרותה של הערכאה המבררת לקבוע את הממצאים שנקבעו (ע"פ 433/13 מדינת ישראל נ' פלוני (2.6.2014); 6924/13 בעראני נ' מדינת ישראל (29.10.2013); ע"פ 3578/11 סטרוק נ' מדינת ישראל (13.8.2012); ע"פ 7015/09 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.2012); ע"פ 2439/10 פלוני נ' מדינת ישראל (6.6.2012); ע"פ 8149/09 אבשלום נ' מדינת ישראל (8.9.2011)).

36. לאחר סקירה קצרה זו, אפנה עתה לדון בטענותיו של המערער בנוגע להערכת מהימנותה של המתלוננת על-ידי בית משפט קמא. בהמשך, אתייחס לטענות המערער באשר למהימנות עדותה של ג', אמה של המתלוננת. לבסוף, אתייחס לטענותיו של המערער באשר למחדלים שנפלו, לכאורה, במהלך החקירה. בשלב האחרון, אדרש לערעורו של המערער על חומרת עונו.

קביעת מהימנותה של המתלוננת

37. לגישתו של המערער, שגה בית משפט קמא עת קבע כי עדותה של המתלוננת מהימנה עליו. במסגרת זו, טען המערער טענות רבות שמטרתן לקעקע את אמינות גרסתה של המתלוננת. אקדים תוצאה להנמקה ואומר, כי אין בידי לקבל את טענותיו של המערער בסוגייה זו. לטעמי, המערער לא הצביע על עילה כלשהי המצדיקה התערבות בקביעותיו של בית משפט קמא לעניין מהימנותה של המתלוננת, ואוסיף עוד כי לא מתקיימים, במקרה דנן, החריגים שנקבעו בפסיקה לכלל אי ההתערבות.

38. טרם שאדון בטענות המערער הנוגעות לחוסר מהימנותה של המתלוננת, אזכיר את הכלל הקבוע בסעיף 54א(ב) לפקודת הראיות, המורה בהאי ליסנא:

"הרשיע בית משפט במשפט על עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, על פי עדות יחידה של הנפגע, יפרט בהכרעת הדין מה הניע אותו להסתפק בעדות זו".

על-פי כלל זה, בעת הרשעת נאשם בעבירת מין, על בסיס עדות יחידה, מצווה בית המשפט לפרט את הטעמים שהניעו אותו להסתפק בעדות יחידה זו. נפסק אמנם, כי די לו לבית המשפט ליתן אמון מלא בגרסתו של המתלונן על מנת שיעמוד בחובת ההנמקה הנדרשת (ע"פ 5949/13 שרחה נ' מדינת ישראל (17.3.2014)); ע"פ 4054/11 פלוני נ' מדינת ישראל (30.4.2012); ע"פ 3273/09 פלוני נ' מדינת ישראל (30.12.2010); ע"פ 9902/04 פלוני נ' מדינת ישראל (16.7.2007)). עם זאת, נקבע בפסיקתו של בית משפט זה, כי ערכאת הערעור נדרשת לבחון בקפדנות יתרה עדות יחידה של קורבן לעבירת מין, גם כאשר ההרשעה לוותה בהנמקה ממצה ומשכנעת של הערכאה הדיונית. כפי שצינתי, בהקשר זה, בע"פ 5633/12 נימן נ' מדינת ישראל (10.7.2013):

"בעבירות מין קיימת חשיבות יתירה להתרשמותה הבלתי אמצעית של הערכאה הדיונית מן העדויות אשר עמדו בפניה, ובפרט מעדותו של קורבן העבירה, וזאת לנוכח מאפייניהן הייחודיים של עבירות אלה. יחד עם זאת, אין בכך כדי לפטור את ערכאת הערעור מלבחון, בעיון וביסודיות, את מסקנותיה המרשיעות של הערכאה הדיונית, ואת האופן שבו נימקה את עמדתה בנושאים אלה. בחינה קפדנית של קביעות המהימנות וממצאי העובדה, אין פירושה, בהכרח, צמצום היקפו של כלל אי-ההתערבות, אלא שמרכז הכובד נע לכיוון של בחינה דקדקנית, ככל שהדבר נוגע למסקנות הערכאה הדיונית, בדגש על עומק ואיכות ההנמקה העומדת ביסודן" (ראו גם: ע"פ 1904/11 פלוני נ' מדינת ישראל (4.7.2012); ע"פ 7015/09 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.2012)).

בענייננו, סבר בית משפט קמא כי ניתן להשתית את הרשעתו של המערער על גרסתה המהימנה של המתלוננת בלבד, בהתאם לסעיף 54א(ב) לפקודת הראיות, תוך שהוא מבהיר, באופן מפורט ומשכנע, מדוע בחר ליתן אמון בגרסתה. בית משפט קמא סיכם את התרשמותו הבלתי אמצעית מן המתלוננת במילים אלה:

"אני מוצא את עדותה של המתלוננת כעדות מהימנה, וקוהרנטית. הסבריה של המתלוננת לשאלות הרבות שנשאלה

הגיוניים ביותר, היא לא נמנעה מלומר דברים אשר גם אינם נגד הנאשם, כמו לדוגמה שאהבה אותו כאב, וניכר כי עדותה כנה, ואומרת את הדברים כהווייתם ללא ניסיון הפרזה. אין בפני כל ראיה או ממצא אשר יהיה בהם לסתור את עדותה או להביא לספק בה. אני מוצא את עדותה אמינה מאד ואני מוצא לנכון ליתן משקל רב לעדותה ביחס למעשי הנאשם, אופן ביצוע העבירות, משך הזמן שבהן בוצעו, מכלול הנסיבות סביבן, הסיבות והנימוקים ההגיוניים והסבירים, ויש לומר המתבקשים, לאי שיתוף חוויות אלו, ולקושי והנזקים הנטענים".

יחד עם זאת, יש לזכור, כי במקרה דנן עמדה בפני בית משפט קמא ראיה נוספת התומכת ומחזקת את עדותה של המתלוננת, עליה אעמוד בהמשך, ומשכך אין מדובר, ממילא, בעדות יחידה.

טענות המערער בדבר סתירות ושקרים שנפלו בעדותה של המתלוננת

39. לטענת המערער, עדותה של המתלוננת בבית המשפט נגועה "בסתירות תמיהות ושקרים" רבים, ודי בכך כדי ללמד על חוסר מהימנותה של המתלוננת. אין בידי לקבל טענתו זו של המערער, שכן לשיטתי, חרף סתירות מסוימות בעדותה של המתלוננת, גרסתה של המתלוננת בכללותה היתה מהימנה, עקבית, והגיונית. להלן אפרט את הטעמים העומדים ביסוד עמדתי זו.

40. בית משפט זה נדרש, לא אחת, לצביון המיוחד המאפיין את עדותו של קורבן לעבירת מין, ולקשייו לשחזר את האירועים הטראומטיים שהיו מנת חלקו. כפי שצינתי בפסק דיני בעניין פלוני:

"בשל אופייה הייחודי של עבירת המין והטראומה שהיא מסבה לקורבנה, שומה על בית המשפט לבחון את עדותו של קורבן עבירת המין בצורה קפדנית אך רגישה, ומתוך התחשבות בקשייו של הקורבן לשחזר במדויק את האירועים, למסור מועדים מדויקים ושעות ספציפיות, וליתן הסבר לחוסר תגובה או להתנהלות, הנתפסת בעיני המתבונן מהצד כחסרת הגיון או כבלתי מתקבלת על הדעת" (שם, בפסקה 65).

יפים, בהקשר זה, דבריה של השופטת ט' שטרסברג-כהן, בע"פ 993/00 שלמה נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(6) 205, 233 (2002):

"הליך שחזור האירועים האלימים על-ידי קורבן עבירת מין שחוה אותם מהווה כשלעצמו טראומה מחודשת המתבטאת בחיטוט בפרטי הפרטים של חוויה איומה, על אחת כמה וכמה כאשר החקירה היא תוקפנית [...] אין לצפות מאדם כי יזכור פרטי אירוע טראומטי כאילו תיעד אותו בזמן אמת, בייחוד כאשר מדובר בקורבן עבירת מין. לפיכך השאלה איננה אם קיימים אי-דיוקים ואי-התאמות בפרטים, אלא אם המיקשה כולה היא אמינה, ואם הגרעין הקשה של האירועים והתמונה הכוללת המתקבלת מן העדות והחיזוקים לה מאפשרים מסקנה בדבר אשמת הנאשם מעבר לכל ספק". (ראו גם: ע"פ 5768/10 שאוזכר לעיל, פסקה 9; ע"פ 2848/14 סיגר נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (12.11.2014); ע"פ 1473/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (5.11.2014); ע"פ 9478/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (4.9.2014)).

נקבע, לא אחת, כי בשל ההשפעה הייחודית שיש לעבירות המין על קורבנותיהן, הרי, שבניגוד למקרים אחרים, אין לצפות כי גרסתם של קורבנות אלה, תהא שלמה, עקבית, קוהרנטית, וחסרת אי דיוקים (וראו, ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל (20.10.2010); ע"פ 6643/05 מדינת ישראל נ' פלוני (3.7.2007)). לפיכך, בבוא בית המשפט לבחון את מהימנות גרסתו של קורבן לעבירת מין, הוא יכול להסתפק "בגרעין האמת" שבה, ולעיתים אף "בגרעין הקשה" של הדברים.

במקרים מסויימים רשאי בית המשפט לקבוע ממצאים עובדתיים על יסוד גרסתו של קורבן לתקיפה מינית, חרף שקרים ואי אמירת אמת מצידו(ראו, בין היתר, ע"פ 9497/08 פלוני נ' מדינת ישראל (27.7.2009); ע"פ 1947/07 פלוני נ' מדינת ישראל (20.12.2009); ע"פ 5636/08 פלוני נ' מדינת ישראל (26.1.2009)). יצוין, כי "דווקא 'זכרון מופלג' של פרטים, אחרי שחלף זמן רב מעת התרחשות האירועים ועד למתן העדות, עלול לפגום במהימנותו של עד" (ע"פ 9478/11 שאוזכר לעיל; ע"פ 1258/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 625, 637 (2004)).

עוד יש להוסיף, כי כאשר מדובר בעבירות מין המבוצעות בתוככי התא המשפחתי, ובפרט כאשר עסקינן בקורבנות שהם קטינים, ההכרות העמוקה בין הפוגע לקורבן העבירה, כמו גם גילו הצעיר של הקורבן, מקשים עוד יותר על אופן מסירת העדות, ועל היותה מפורטת, קוהרנטית ומסודרת מבחינה כרונולוגית (ע"פ 6577/10 פלוני נ' מדינת ישראל (28.11.2013)).

41. ומן הכלל אל הפרט. בהודעת הערעור, הצביע המערער על לא פחות מ-29 "סתירות, תמיהות ושקרים" אשר התגלו, לטענתו, בגרסתה של המתלוננת, ובין היתר, לגבי השאלה האם המערער אסר על המתלוננת לנהל חיי חברה; באשר לקשר שלה עם החבר החדש של אמה; בנוגע למצבה הנפשי; באשר למצבה הכלכלי של אמה; וכן בהתייחס למועד בו החל המערער לבצע בה את המעשים בהם הוא הורשע. המערער סבור, כי בשל ריבוי הסתירות והשקרים שנתגלו בגרסתה של המתלוננת, ולנוכח העובדה כי בבית המשפט הוסיפה המתלוננת פרטים מהותיים אשר לא נמסרו על-ידה במשטרה - לא היה מקום לבסס את הרשעתו על גרסתה. סבורני, כי המסקנה המתבקשת היא שונה בתכלית. מגרסתה של המתלוננת עולה, כי מאז היותה כבת 12, נהג המערער לבצע בה מעשים מיניים שונים, ובין היתר, לגעת בכל חלקי גופה; לנשק אותה בפיה; לגעת בחזה שלה, בישבנה ובאיבר מינה; לישון עמה בלילות תוך שהוא מצמיד את איבר מינו אל גופה - וכל זאת עשה המערער, כאשר המתלוננת היתה לבושה. ועוד עולה מעדותה של המתלוננת בבית המשפט, כי באחת הפעמים, שאל אותה המערער "אם היא רטובה למטה", ובהזדמנות נוספת, דחף אותה המערער אל המיטה, פישק את רגליה, ונצמד אליה עם איבר מינו.

גם אם נפלו בעדותה של המתלוננת סתירות או אי דיוקים כאלה או אחרים - הרי שבית משפט קמא התרשם שהגרסה הכוללת, אשר מסרה המתלוננת, הינה גרסה משכנעת, כנה, קוהרנטית, ומתיישבת גם עם שיקולי ההגיון והשכל הישר, ולא נמצא לי טעם מבורר להתערב בקביעותיו אלה של בית משפט קמא. לא זו אף זו, לטעמי, רובם המכריע של הסתירות ואי-הדיוקים - הנטענים כלפי גרסתה של המתלוננת - אינם יורדים לשורשו של עניין, הם עוסקים בנושאים שאינם מהותיים, וניתן לתלות אותם באירועים הטראומטיים שחוותה המתלוננת, ובחלוף הזמן שבין התרחשות האירועים ועד ליום מתן העדות בבית המשפט. כמו כן, אינני מוצא נפקות של ממש לפער בין דברי המתלוננת במשטרה לבין עדותה בבית המשפט. בחקירתה הנגדית נשאלה המתלוננת, כדלקמן:

"[שאלה]: זה נכון שאת הגרסה הזאת שלך, שהוא למעשה ביקש ממך ואמר לך, אם את רטובה למטה, ואמרת לו שכן...מסרת רק לפני מספר ימים...

[תשובה]: נכון

[שאלה]: ולא אמרת את זה בחקירות הראשונות שלך במשטרה...

[תשובה]: נכון

[שאלה]: למה לא אמרת את זה?

[תשובה]: כי חקירה זה משהו מאד קשה...אני לא זכרתי כל פרט על הדקה" (עמ' 63 לפרו', שורות 13-24).

...

"[שאלה]: "בהודעות שלך במשטרה...את לא ציינת...שהנאשם פישק לך את הרגליים ושם את איבר המין שלו עלייך?"

[תשובה]: אני לא אמרתי פישק, כן אמרתי שהוא דחף אותי על המיטה ונצמד אליי. את העובדה שהוא פישק לא ידעתי שזה היה רלוונטי...לא שלא היה רלוונטי, לא ידעתי שזה כזה קריטי...

[שאלה]: זה לא קריטי שמישהו מפשק את הרגליים?

[תשובה]: יצאתי מנקודת הנחה שזה מובן מאליו" (עמ' 109 לפרו', שורות 3-18).

גם אם יש ממש בטענת המערער, כי המתלוננת לא ציינה בהודעתה במשטרה פרטים מסויימים אשר נמסרו בעדותה בבית המשפט, אין בכך, לדעתי, כדי לפגום בעדותה האותנטית של המתלוננת אודות מעשיו של המערער. ברי, כי המתלוננת - אשר חוותה, במשך תקופה של למעלה משלוש שנים, פגיעה מינית מתמשכת - תתקשה לשחזר במדוייק כל פרט ופרט מן מהאירועים הטראומטיים שהיו מנת חלקה. ולכן, גם אם לא מסרה המתלוננת תיאור מלא או מדוייק של מעשיו של המערער, בהודעתה במשטרה - אין בכך כדי להשליך, בהכרח, על שאלת מהימנותה של המתלוננת. עוד יש לציין, כי אין מדובר בתוספות או בהבדלים מהותיים בין הגרסה שמסרה המתלוננת במשטרה לבין גרסתה בבית המשפט, ונראה בעליל כי "גרעין האמת" בעדותה של המתלוננת הן במשטרה והן בבית המשפט - הוא איתן ויציב.

42. כאמור, בית משפט קמא נתן אמון מלא בדברי המתלוננת. וכפי שהובהר לעיל, לא בקלות תתערב ערכאת הערעור בממצאי המהימנות שנקבעו על-ידי הערכאה המבררת, ו"לא מספיק להצביע על שורה של תמיהות, אפילו הן רבות, אלא צריך שתהינה עובדות המראות בעליל שלא יכול היה השופט להתרשם כפי שהתרשם" (ע"א 525/78 סנובסקי נ' לבון, פ"ד לד(4) 266, 270 (1980)).

43. בנוסף, אין מקום, לגישתי, לקבל את טענת המערער, לפיה גרסתה של המתלוננת אינה מתיישבת, עם התנהגותה היומיומית; עם כך שהיא ניהלה חיי חברה רגילים; עם ממוצע הציונים שלה; ועם החיבה שהפגינה כלפי המערער. בית משפט קמא עמד בהכרעת דינו על טענתו זו של המערער ודחה אותה, בקובעו, כי:

"התנהגות נפגעות ונפגעי עבירות מין אינה בבחינת 'תבנית' קבועה אשר מי שאינו עומד בגבולותיה הרי שאין הוא נפגע עבירת מין. ה'תבנית' אשר קו הגנה זה מנסה ליצור תלושה מהמציאות. ההיפך הוא הנכון.

אין זה בלתי סביר כי דווקא קטינים רכים בשנים, אשר נפשם חפצה בדמות אוהבת, אשר מצויים במסגרת משפחתית מורכבת אשר בה אילוצים רבים, אשר חושבים על משמעות מעשה אשר יכול להביא למשבר משפחתי, ואשר רוצים לשמור על שלמות משפחתם, יכולים לפעול בהתנהלות שאינה מבטאת כלפי חוץ את סבלם מהמעשים הקשים אשר נעשים בהם.

גם לאחר שדברים מוצאים החוצה באופן של שיחה עם האם, תלונה במשטרה והתמודדות עם הליך משפטי, אין זה בלתי סביר כי המתלוננת תעשה מאמץ, ולו כלפי חוץ, להסתיר את קשייה"

דעתי כדעתו של בית משפט קמא, וסבורני, כי אין בהתנהלותה של המתלוננת, אשר נחזית להיות שגרית - כדי לפגום באמינותה ובמהימנות גרסתה. סבורני, כי גם אם בתקופה הרלוונטית ניהלה המתלוננת אורח חיים שנתפס בעיני המתבונן מהצד כרגיל וכסדיר - אין הדבר מעיד על כך שהאירועים המיניים עליהם העידה המתלוננת לא התרחשו במציאות.

44. באותה מידה, אין להישמע לטענתו התמוהה של המערער, לפיה ניתן ללמוד מהתמונות שהוגשו מטעם ההגנה, על חוסר אמינותה של המתלוננת, ועל היותה "מפותחת מבחינה חברתית ואפילו מבחינה מינית". לאחר עיון בשלל התמונות שהציג המערער, לא מצאתי כי יש בכך כדי לפגוע במהימנותה של המתלוננת, ולחזק את גרסתו המכחישה של המערער. יצוין, כי בית משפט קמא נתן את דעתו לתמונות אלו, והתייחס, באופן קונקרטי, לתמונות בהן נראית המתלוננת כשהיא: מחבקת את בן זוגה החדש של אמה (נ/5); עומדת סמוך למערער, לאחותה התינוקת ולחברתה (נ/6); מתנשקת עם חבר (נ/7); עומדת סמוך לאמה ולאחותה התינוקת (נ/8) - ולאחר זאת, קבע, כי:

"כלום ניתן לומר שתמונה בה נראית המתלוננת מחייכת, תמונה בה היא מחבקת אדם, תמונה בה נראית היא ברגע של שלווה, יהיה באלו כדי להטיל דופי בטענה בדבר קרות האירועים הקשים והעבירות אשר בוצעו במתלוננת?

אין בכל הטענות האמורות ובקו ההגנה האמור כדי לשלול את המשמעות של האירועים ועוצמת חוויתם והטראומה שהם משאירים בנפש הצעירה של הקורבן"

דבריו אלה של בית משפט קמא מקובלים עליי, ואינני מוצא כל סיבה להתערב בהם.

45. לסיכום הדיון בנקודה זו, יש לומר כי גם אם נמצאו סתירות מסויימות בעדותה של המתלוננת, וקיים פער כלשהו בין גרסאותיה של המתלוננת במשטרה ובבית המשפט - התמונה המצטיירת מן "הגרעין הקשה" של עדותה, מובילה למסקנה אחת ויחידה, כי יש ליתן אמון מלא בגרסתה, כפי שקבע בית משפט קמא.

כבישת העדות

46. לטענת המערער, יש בעובדה כי המתלוננת לא חשפה את המעשים המיניים שביצע בה המערער במשך כשלוש שנים - כדי לערער את מהימנותה של המתלוננת, ולהטיל ספק בקורות המעשים שחוותה לטענתה. זאת, כך נטען, בעיקר לנוכח היותה של המתלוננת בעלת ביטחון עצמי "אסטרטיבית, חזקה, תקיפה... יודעת לדבר...". לטעמי, יש לדחות טענה זו של המערער.

הלכה פסוקה היא כי משקלה הראייתי של עדות כבושה לא יפגע, ככל שיש בידי העד לספק הסבר סביר לכבישתה של העדות (ע"פ 4178/10 פרג' נ' מדינת ישראל (19.9.2013); ע"פ 3834/10 והבה נ' מדינת ישראל (6.3.2013)). כאשר בעבירות מין עסקינות, כבישת העדות הינה תופעה נפוצה בקרב קורבנות העבירה, שכן אלו מתקשים, כפי שניתן ללמוד מהניסיון המצטבר, בחשיפת המעשים הקשים שנעשו בהם וחוששים מההשלכות העשויות לנבוע מהגשת תלונה במשטרה (ע"פ 9478/11 שאוזכר לעיל; ע"פ 5949/13 שרחה נ' מדינת ישראל (17.3.2014); ע"פ 9399/09 ארלקי נ' מדינת ישראל (10.8.2010)). דברים אלה נאמרים, ביתר שאת, כאשר מדובר בעבירות מין בתוך המשפחה:

"אחד המאפיינים המיוחדים של עבירות המין במשפחה היא חשיפה ודיווח מאוחרים של ביצוע העבירות, לעיתים שנים רבות לאחר שנפגע העבירה היה לבוגר. הדיווח המאוחר נובע מהדינאמיקה המיוחדת של עבירות המין במשפחה, שבהן, פעמים רבות, נפגע העבירה נתון במשך שנים רבות לשליטתו ולמרותו של הפוגע, ממנגנוני ההדחקה האופייניים לעבירות אלה ומחששו של נפגע העבירה שחשיפת העבירה עלולה להביא ל'פירוק' של התא המשפחתי. גורמים אלו ואחרים מונעים מנפגע העבירה להתלונן סמוך לביצוע המעשים, קשים ככל שיהיו... תופעת כבישתן של עדויות הינה חזון נפרץ כאשר מדובר בעבירות אלימות ומין במשפחה - קל וחומר עבירות שבוצעו כלפי קטינים, ואין בכבישה עצמה כדי לפגוע במהימנות עדותו של נפגע העבירה כאשר ישנו הסבר מניח את הדעת להשהיית התלונה ולגילוייה דווקא במועד הרלוונטי" (ע"פ 420/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 73 (23.11.2009); וראו גם, ע"פ 6352/10 פלוני נ' מדינת ישראל (15.10.2012); ע"פ 6410/10 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.2011); ע"פ 11100/08 שרעבי נ' מדינת ישראל (14.9.2011)).

עוד יש לציין, כי ייתכנו מקרים בהם קיים פער זמנים בין חשיפת המעשים המיניים בפני גורם זה או אחר, לבין מועד הגשת התלונה במשטרה. בע"פ 9478/11 שאוזכר לעיל, נאמר, בהקשר זה, כי:

"המנגנונים והטעמים לכבישת עדות בעבירות מין שהתרחשו עת הנפגע היה קטין, מורכבים המה, כפי שהוסבר לעיל. הסיבות, על גווניהן, תגרומנה לכך שיתכן שיווצר פער של זמן ואף פער ניכר בין מועד חשיפת הסיפור לזולת לבין הגשת התלונה במשטרה. במקרים לא מעטים הגורם הראשון שנחשף למידע תורם להגשת התלונה. לפעמים אין קשר בין הדברים, אלא מדובר בתהליכי התפתחות אינדיווידואליים של הנפגע... הניסיון מלמד שחשיפת הסוד יכולה להיות תהליך התפתחותי הבנוי שלב שלב, לצד האפשרות של תהליך דרמטי המתרכז באירוע חריג ועוצמתי. לפעמים ישנו שילוב בין

שתי האפשרויות. כך במקרה דנא - והבדיקה הקונקרטית תמיד נדרשת" (שם, בפסקה 7).

ובחזרה לענייננו. בבית משפט קמא העידה המתלוננת, כי היא עמדה בפני דילמה קשה והיססה אם לחשוף את המעשים המיניים שנעשו בה, וזאת משום שהמערער איים להתאבד, ואף לחטוף את אחותה התינוקת; כיוון שחששה כי המערער יחדל מתמיכתו הכלכלית באמה ובאחותה התינוקת; ובשלהחשש כי המערער יאנוס אותה. מדובר, לטעמי, בהסבר או בהסברים סבירים לכבישת התלונה ולהגשתה המאוחרת.

בהינתן כל האמור, נראה בעיניי, כי אין בחלוף הזמן עד לחשיפת המעשים המיניים שחוותה המתלוננת, כדי לגרוע מאמינות גרסתה, או כדי להטיל דופי במהימנותה. דברים אלה נכונים, גם ביחס לעובדה, כי המתלוננת הגישה את תלונתה למשטרה רק בחלוף כשלושה חודשים מן המועד בו הופסקו המעשים המיניים שביצע בה המערער. בנוסף, יש לדחות את טענת המערער, לפיה שתיקתה של המתלוננת "בלתי מתקבלת על הדעת", בשל היותה נערה בעלת ביטחון עצמי, דעתנית ושכלתנית. כפי שציין בית משפט קמא, מדובר בטענה חסרת כל שחר, אשר אין לה כל רלוונטיות לשאלת מהימנותה של המתלוננת.

התנהלותה של המתלוננת במהלך מסירת עדותה בבית משפט קמא

47. כחלק מניסיונותיו הרבים לקעקע את מהימנותה של המתלוננת, טען המערער, כי התנהגותה של המתלוננת עת עמדה על דוכן העדים בבית המשפט, מלמדת על חוסר אמינותה. נטען, בהקשר זה, כי מאחר שהמתלוננת לא הביעה כל רגש במהלך עדותה, לא הזילה דמעה, ומסרה את גרסתה באופן "סכמתי, מתוכנן, קר ומנוכר" - אין ליתן אמון בגרסתה. אין כל ממש בטענה זו, ודינה להידחות.

נשוב ונזכיר, את היתרון המובנה המוקנה לערכאה הדיונית, אשר שמעה את העדות ונתנה דעתה לסממנים הבלתי מילוליים בעדות המתלוננת. ערכאת הערעור, בשונה מבית משפט קמא, חסרה את הכלים להתרשם, באורח בלתי אמצעי, מעדות זו, כמו גם מיתר העדויות, ואין כל סיבה שלא לקבל את התרשמותה של הערכאה קמא מדרך מסירת העדות על-ידי המתלוננת, גם אם המערער חולק על התרשמות זו.

מעבר לכך, כבר נקבע, לא אחת, כי אין לפסול עדות של מתלוננת בעבירות מין, רק משום שלא בכתה, או לא הביעה רגש, כזה או אחר, בבית המשפט. יפים לענייננו הדברים שנאמרו בע"פ 5920/13 אטלן נ' מדינת ישראל (2.7.2015):

"חזות מאופקת או אדישה לכאורה של עד, אינה מצביעה בהכרח על חוסר אמינותו. מסקנה זו מקבלת משנה תוקף כשעסקינן בקורבן לעבירות מין, אשר נדרש לגולל מסכת מעשים קשים וטראומטיים שנעשו בגופו. נקבע, לא פעם, כי אין תבנית אחת ויחידה לדרך חשיפת סיפורו הקשה והמייסר של קורבן העבירה. יש קורבנות אשר יפתחו סגור ליבם, יביעו רגש, ויכאבו בפומבי את אשר עבר עליהם, יש כאלו שדווקא יבקשו להרחיק עצמם מהסיטואציה הקשה, כאילו מדובר באדם אחר, ויקרינו מעין אדישות, המשמשת, לעיתים, מנגנון הגנה שאמור לסייע להם להתמודד עם נסיבות מסירת עדותם (ע"פ 7606/11 פלוני נ' מדינת ישראל (25.2.2013); ע"פ 2326/11 פלוני נ' מדינת ישראל

15.3.2012)).

בנסיבות המקרה דנן, אינני סבור כי אופן מסירת העדות על ידי המתלוננת, גם אם נקבל את דבריו של המערער לעניין זה, פוגם במהימנות גרסתה.

48. לסיכום הדיון בשאלת מהימנותה של המתלוננת, ראוי לחזור ולהדגיש, כי בית משפט קמא מצא את גרסתה של המתלוננת בכללותה כגרסה מהימנה, עקבית, הגיונית, איתנה ויציבה, ולא מצאתי בטענותיו של המערער טעם או סיבה לשנות ממסקנה זו. מאחר שלא נמצא בסיס להתערבותנו בשאלת מהימנותה של המתלוננת, ניתן להשתית, על יסוד גרסתה, את קביעת הממצאים העובדתיים בעניינו של המערער.

עדותה של ג'

49. כפי שצוין לעיל, בית משפט קמא לא הסתפק בעדותה של המתלוננת בלבד, בכדי לבסס את הרשעתו של המערער, ומצא חיזוק ממשי לגרסתה של המתלוננת בעדות אמה.

בעדותה בבית המשפט, תיארה ג' את תגובתה הנסערת של המתלוננת עת חשפה בפניה את המעשים שביצע בה המערער, ולדבריה, המתלוננת הרכינה את ראשה, פרצה בבכי, והחלה לגולל בפניה את סיפורה הקשה. נוסף על כך, העידה ג', הן במשטרה והן בבית המשפט, כי כאשר התעמתה עם המערער לגבי הדברים שסיפרה לה המתלוננת, הוא השיב לה כי "הקשר הזה היה הדדי". בית משפט קמא נתן אמון מלא בעדותה של ג', וקבע, כי: "יש בעדות עצמאית ואמינה זו כדי לחזק את האמון הניתן בעדות המתלוננת, לחזק את אמינות גרסתה, ואילו היה צורך על פי דין, היה הדבר עולה כדי חיזוק ואף סיוע".

לטענת המערער, שגה בית משפט קמא משקבע כי עדותה של ג' מהווה חיזוק לגרסת המתלוננת. נטען, בהקשר זה, כי עדותה של ג' נועדה "להשחיר את פניו" בלבד, והיתה "קרה, נטולת כל רגש, מבולבלת, ולא קוהרנטית". ועוד נטען, כי נמצאו סתירות פנימיות בעדותה של ג', ואף סתירות בין גרסתה של ג' לגרסתה של המתלוננת בעדותה. נטען בנוסף, כי העובדה, לפיה ג' הכירה גבר אחר מיד לאחר מעצרו של המערער, מחזקת את גרסתו של המערער. אין בידי לקבל את השגותיו של המערער באשר לעדותה של ג', ולגישתי, ניתן לראות בעדות האם, אשר נמצאה מהימנה על ידי בית משפט קמא, משום ראיית חיזוק ממשית לגרסתה של המתלוננת.

כפי שפורט לעיל, ג' העידה על מצבה הנפשי הנסער של המתלוננת, עת שיתפה אותה לראשונה אודות המעשים שביצע בה המערער. כידוע, "ראיות מהימנות בדבר מצב נפשי קשה בעת חשיפת גרסה מהוות חיזוק ראייתי מקובל ונפוץ למדי בפסיקתו של בית משפט זה לצורך הרשעה בעבירות מין" (ע"פ 6399/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 102 (15.7.2012)); וראו גם, ע"פ 2921/13 רייטבורג נ' מדינת ישראל, פסקה 62 (1.1.2015)). נוסף על כך, אמירתו של המערער ל-ג', כי "הקשר הזה היה הדדי", בעת ש-ג' התעמתה עמו, במקום עבודתו, מלמדת כי המערער אינו מכחיש את המיוחס לו, דבר המהווה, לטעמי, ראיה משמעותית לחיזוק גרסתה של המתלוננת, העולה אף כדי תוספת ראייתית מסוג סיוע.

לנוכח כלל אי ההתערבות, יש לדחות את שלל טענותיו של המערער, המבקשות לכרסם במהימנות גרסתה של ג'. בית משפט קמא קיבל את עדותה של ג' כמהימנה, בקובעו, בין היתר, כי:

"עיקר טענות הנאשם הינן כלפי המהימנות שיש לרושש לאמה של המתלוננת ולמתלוננת עצמה תוך ניסיון להטיל דופי באופי ובהתנהלותן היומיומית. לא רק שאין בסיס לטענות, אלא שגם אינן רלוונטיות. ודאי שאין מדובר בקו הגנה שיש בו כדי לחזק את האמון בנאשם".

בנסיבות שפורטו לעיל, אינני רואה כל הצדקה להתערב בהתרשמותו של בית משפט קמא ממידת מהימנותה של ג' ומאמינות גרסתה, ואף אני סבור, כי יש בעדותה של ג' "כדי להוות ראיה של ממש לחיזוק טענותיה ועדותה האמינה והרציפה" של המתלוננת.

עוד יש להוסיף, כי מסקנתו של בית משפט קמא בדבר חוסר מהימנותו של המערער אף היא עשויה לשמש תוספת ראייתית מחזקת לגרסת המתלוננת (ע"פ 9468/08 פלוני נ' מדינת ישראל (24.6.2009); ע"פ 1503/07 אבו רמילה נ' מדינת ישראל (26.4.2007)). נזכיר, כי בחקירותיו במשטרה ובעדותו בבית המשפט, אישר המערער: כי הוא אסר על המתלוננת לצאת מהדירה; כי הוא אסר עליה להכניס חברים לדירה; כי הוא נהג לישון עמה באותה מיטה; כי נהג לתת לה "פליקים בישבן"; וכי הוא נהג לנשק את בנותיו "נשיקה בשפתיים". דומני, כי גם בדבריו אלה של המערער, יש כדי לחזק את גרסתה של המתלוננת.

דחיית גרסתו של המערער

50. אל מול האמון המלא שנתן בית משפט קמא בגרסתה של המתלוננת, נדחתה גרסתו של המערער, מכל וכל. המערער טען, כי בית משפט קמא נפל לכלל שגגה בהתייחסותו השלילית למידת מהימנותו; וכאשר לא בחן לעומק את הראיות אשר הובאו על-ידו, לשם תמיכה בטענתו באשר למניע שהיה למתלוננת להפלילו. אין בידי לקבל טענות אלו, ודין להידחות.

לאחר עיון בקביעותיו של בית משפט קמא בדבר חוסר מהימנותו של המערער, לא ראיתי כל סיבה להתערב בכך. כמו בית משפט קמא, אף אני סבור, כי המערער מסר גרסה בלתי אמינה, ומלאה בסתירות מהותיות, המצביעות על קו הגנה לא ברור, מופרך, ומגמתי. כמו כן, לא נמצא כל בסיס ראייתי לגרסאותיו המשתנות של המערער, באשר למניע שהיה, לכאורה, למתלוננת להגשת התלונה נגדו. בהודעתו במשטרה, מסר המערער כי המעשים שיוחסו לו מקורם בעלילה של המתלוננת על רקע רצונה "להתרועע עם גברים". בבית המשפט, טען המערער כי המתלוננת ואמה רקמו נגדו ביחד עלילה "כדי ששתיהן יקבלו את החופש שלהן". ואילו בהודעת הערעור, נטען כי "הבל רוח רעות ורשעות", הם אשר הובילו את המתלוננת ואמה לרקום נגדו עלילה זדונית.

עינינו הרואות, כי מדבריו של המערער עצמו, לא ברור מה הסיבה לעלילה השפלה שרקחה, כביכול, המתלוננת נגדו, אשר מעמידה אותו בסכנת מאסר לשנים ארוכות. אין זה סביר בעיניי, כי המתלוננת תהיה מוכנה לעבור כברת דרך כה ארוכה של חקירות, עדויות ודיונים בבית המשפט, אך ורק בכדי שתוכל "להתרועע עם גברים". כך גם, אין זה מתקבל

על הדעת, כי המתלוננת תרצה לעבור את מסלול המכשולים המייסר הזה על מנת שהיא ואמה "יקבלו את החופש שלהן". בע"פ 3012/12 פלוני נ' מדינת ישראל (12.1.2015) ציינתי, בהקשר לכך, כי:

"אין זה מתקבל על הדעת כי ש.נ. הצליחה, תוך פרק זמן קצר, לטוות תוכנית שטנית שנועדה להביא להפללתו של בעלה בעבירות שאין אח ורע לחומרן. וזאת, תוך גיוסן לתוכנית העלילה של בנותיה, אמה, אחותה ולקוחותיה של ש.נ., כאשר לכל אחת היה צריך להכין סיפור מעשה משלה. ועוד יש להתפלא על הסכמתן של המתלוננות ליטול חלק במסע שכזה, אלמלא מדובר במעשים שכל אחת מהן חוותה על בשרה. על מנת הייסורים של מתלוננות בעבירות מין, הנאלצות לעבור מסע קשה וחושפני של חקירה משטרתית ומתן עדות בבית המשפט, עמד השופט י' עמית בע"פ 2326/11 פלוני נ' מדינת ישראל (15.3.2012), בפסקה 73, באומרו: 'מן המפורסמות הוא שנפגע עבירת מין עובר מסכת ייסורים נוספת בשל הליכי החקירה והמשפט, ואין להוסיף על סבלו ועל צערו 'רוטינה' נוספת... בהעמדתו לבדיקה פסיכיאטרית על מנת לעמוד על מצבו הנפשי'. בשל התלאות, שהן מנת חלקו של קורבן עבירות המין, אשר מחליט להגיש תלונה נגד העבריון, מלמדים מחקרים שונים כי רק כ-20% מקורבנות תקיפה מינית מגישים תלונה במשטרה, כאשר הרוב המכריע (כ-80%) נמנע מכך (ראו, למשל, 'חוק וצדק: נפגעות ונפגעי תקיפה מינית ומערכת אכיפת החוק', דו"ח שנתי של איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית בישראל (2006))" (שם, בפסקה 75).

על יסוד האמור לעיל, ניתן להגיע בנקל למסקנה כי טענותיו של המערער באשר לעלילה השפלה אשר נרקמה, לכאורה, נגדו, הינן מופרכות, בלתי סבירות, ואינן מתיישבות עם ההיגיון והשכל הישר. מיותר לציין, כי אין בטענות אלה בכדי להטיל ספק סביר בדבר אשמתו של המערער, משהעמידה המשיבה תשתית ראייתית איתנה להוכחת הנטען על-ידה. כפי שנאמר בע"פ 3974/92 אזולאי נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 565, 572 (1993):

"על בית המשפט לשקול את מארג הראיות המצביע לכיוון קיומה של העובדה המפלילה, לעומת הסבריו של הנאשם והסברים היפותטיים סבירים אחרים. אם ממכלול הראיות האפשרות להסיק קיום עובדה שאין בה אשמה של הנאשם היא אפשרות דמיונית, ואילו המסקנה ההגיונית היחידה המתבקשת ממכלול הראיות, בהתחשב במשקלן, היא קיומה של העובדה שיש בה אשמת הנאשם - הרי שמכלול ראיות זה מספיק להוכחת האשמה בוודאות הדרושה במשפט הפלילי"

אשר לעדויות בנותיו של המערער וגרושתו, מקובלת עליי מסקנתו של בית משפט קמא, כי אין בעדויות אלו, שנקבע כי אין אמינות, כדי לגרוע ממהימנותן של המתלוננת ואמה, או כדי לתמוך בגרסתו של המערער, ולהקים ספק סביר בדבר אשמתו.

לפיכך, נראה כי אין מקום להתערב בדחיית גרסתו של המערער, ובקביעתו של בית משפט קמא, כי מדובר בגרסה בלתי מהימנה.

מחדלי חקירה

51. המערער טען למחדלי חקירה שהיה בהם, לטענתו, כדי לקפח את הגנתו. לטענת המערער, יש לראות כמחדל חקירה את הימנעותה המכוונת של המשטרה מלאסוף "ראיות שיכולה הייתה לאסוף". טרם שאדון בטענה זו, אזכיר את ההלכה הידועה, לפיה בהינתן תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו של נאשם, הרי שאין בקיומם של מחדלי

חקירה, כשלעצמם, כדי להביא לזיכוי של הנאשם. בחינת טענות הנוגעות למחדלי חקירה תעשה בשני שלבים: תחילה יש לבחון האם מדובר כלל במחדל חקירה, אם לאו. רק אם המענה לשאלה הראשונה הוא בחיוב, יש לבחון את השאלה, האם בשל מחדלי החקירה הנטענים, נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, או כי נפגעה זכותו להליך הוגן. בחינה זו נעשית, תוך שקלול המחדלים הנטענים אל מול התשתית הראייתית שהונחה בפני הערכאה הדיונית (ראו, לעניין זה, ע"פ 2478/12 אגבריה נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (13.5.2015); ע"פ 6304/12 ספרונב נ' מדינת ישראל, פסקה 53 (26.1.2015)).

52. ומכאן לענייננו. המערער טען, כי המשטרה ערכה חקירה חד-צדדית, ונמנעה במכוון, מלתור אחר ראיות שונות המתיישבות עם גרסתו. סבורני, כי אין בטענה זו כל ממש. יש להבהיר תחילה, כי שני השוטרים, אשר גבו את ההודעות במשטרה - מר יקיר ראובן, ומר מיכאל זיגלר - העידו בבית משפט, והכחישו את טענותיו של המערער בנדון. בחקירתו בבית המשפט העיד מר מיכאל זיגלר, אשר ניהל את עיקר החקירה, וגבה את מרבית העדויות, כי הוא לא ראה צורך להרחיב את החקירה בנושאים שאינם רלוונטיים, כגון: חקירת בנותיו וגרושתו של המערער; מסירת דו"חות לגבי המכשיר הנייד של המתלוננת; תפיסת תלושי השכר של ג'; ובדיקת נתונים אודות המתלוננת מבית ספרה, ומרופא המשפחה שלה - שכן הוא לא סבר כי יש בפרטים כדי לקדם את החקירה בתיק. בית משפט קמא נתן את דעתו לכך, וציין, בצדק, כי "ככל שיש עד מסוים הרי שניתן היה לזמנו. ודאי שאין בטענות אלו כדי להביא לספק כלשהו בתשתית הראייתית אשר בפניי". משכך, אינני סבור כי מדובר במחדל חקירה כלל, ומכל מקום, גם אם אניח, לצורך הדיון בלבד, כי מדובר במחדל חקירה, סבורני כי, בנידון דידן, לא נפגעה יכולתו של המערער להתגונן, או שקופחה זכותו להליך הוגן. כזכור, במסגרת פרשת ההגנה העידו בנותיו וגרושתו של המערער, ולא היתה מניעה לזמן עדי הגנה נוספים, לו רצה בכך המערער.

53. סיכומם של דברים: דעתי היא כי לא נמצאה כל עילה מבוררת, להתערב בממצאי המהימנות ובקביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא, ואציע לחבריי לדחות את ערעורו של המערער על הכרעת הדין, ולהותיר את הרשעתו של המערער על כנה.

הערעור על חומרת העונש

54. כלל ידוע הוא, כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונשים, אשר השיתה הערכאה הדיונית, אלא באותם מקרים חריגים שבהם ניכרת סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות דומות, או כאשר נפלה בגזר דינה של הערכאה הדיונית טעות מהותית הבולטת על-פניה (ע"פ 7066/13 אלמליח נ' מדינת ישראל (22.12.2015); ע"פ 4498/14 גרידיש נ' מדינת ישראל (13.5.2015); ע"פ 5323/12 אבו ליל נ' מדינת ישראל (17.6.2014); ע"פ 7702/10 כהן נ' מדינת ישראל (29.5.2014)).

לאחר שבחנתי את כלל הנסיבות, ונתתי דעתי לטיעוני הצדדים לעניין העונש, הגעתי למסקנה, כי עונשו של המערער אינו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות כגון דא, ובוודאי שאין מדובר בסטייה מהותית, ולפיכך דין הערעור על חומרת העונש להידחות. להלן הטעמים העומדים בבסיס עמדתי זו.

עמוד 25

55. המערער הורשע בביצוע עבירות מרובות של מעשים מגונים במתלוננת, בתה של בת זוגתו מנשואים קודמים, עמה הוא התגורר במשך כתשע שנים, באותה דירה. מעבר לתיאור היבש של העבירות בהן הורשע המערער, נראה כי מדובר במעשים חמורים ביותר, העומדים על רף חומרה גבוה. כפי שתואר לעיל, במשך תקופה של כשלוש שנים, ביצע המערער במתלוננת, בהיותה בגילאי 12-15 שנים, מעשים מגונים רבים ומגוונים, תוך שהוא משליט את מרותו עליה, ומנצל את חולשתה, והכל במטרה לספק את יצריו המיניים. המערער אינו מקבל אחריות על מעשיו, ואף אינו מגלה כל אמפתיה כלפי המתלוננת, שתוצאות מעשיו הקשים ילוו אותה עוד שנים רבות. ראוי להזכיר, בהקשר לכך, את שנאמר בתסקיר קורבן העבירה, בנוגע לפגיעה הנפשית שנגרמה למתלוננת, ובאשר לקשיים שעמם היא נאלצת להתמודד, בעקבות מעשיו הנפשעים של המערער.

56. מעשים אלה מצדיקים הטלת ענישה מחמירה, הכוללת שנות מאסר ממושכות, על מנת לשרת, בעיקר, את עקרונות הגמול והרתעה. כפי שנאמר בע"פ 2485/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 918, 932 (2001):

"עבירות מין במשפחה הן מן החמורות בקשת העבירות, ובמיוחד כך, כאשר הן מתבצעות כלפי קטין חסר ישע ולאורך תקופה ארוכה של שנים. הנזק הכבד לקורבן, שלרוב אינו בר-תיקון, מחייב החמרה בדין כאמצעי גמול והרתעה".

כמו כן, בע"פ 7015/09 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.2012), ציינתי, כי:

"מן הראוי להשית על מבצעי עבירות מין במשפחה עונשי מאסר משמעותיים, הן לשם הרתעתם האישית והן להרתעת הרבים, ובעיקר על מנת לשקף את מידת הפגיעה החמורה בקורבנות ובזכות היסוד של כבוד האדם, וכן במטרה להביע את הסלידה ושאת הנפש של החברה מביצוע עבירות אלו. הדבר נכון ביתר שאת, כאשר מדובר בקורבנות קטינים" (שם, בפיסקה 42; וראו גם בע"פ 7951/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (7.4.2014)).

57. כזכור, עונשו של המערער, הכולל חמש שנות מאסר לריצויו בפועל, הושת עליו לא רק בשל הרשעתו בביצוע המעשים המגונים במתלוננת, אלא גם בגין ביצוע שתי עבירות של הדחה בחקירה. בחינת מדיניות הענישה הראויה בעבירות של מעשים מגונים בבן משפחה, מלמדת כי העונש שנגזר על המערער אינו סוטה לחומרה ממדיניות ענישה זו. כך, למשל, בע"פ 7725/11 פלוני נ' מדינת ישראל (24.1.2013), נדון המערער שם לחמש שנות מאסר לריצויו בפועל, בגין הרשעתו בארבע עבירות של מעשים מגונים, אותם ביצע בבתה הקטינה של בת זוגו, אשר התגוררה עמו וראתה בו כדמות אב. בע"פ 2177/13 שאזכר לעיל, נגזר על המערער עונש של 8 שנות מאסר לריצויו בפועל, על רקע הרשעתו בביצוע מעשים מגונים, במשך כארבע שנים, באחותו הקטינה. במקרים חמורים יותר, כדוגמת המקרה שנדון בע"פ 2331/13 שאזכר לעיל, הושתו על המערער 12 שנות מאסר לריצויו בפועל, לאחר שהוא ביצע בבתו הקטינה, במשך כארבע שנים, עבירות של מעשים מגונים; שלוש עבירות של ניסיון למעשה סדום; ועבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות.

הנה כי כן, עונשו של המערער אינו סוטה, כלל ועיקר, מרמת הענישה המקובלת בעבירות מעין אלה. בגזר דינו התייחס בית משפט קמא כראוי לכלל השיקולים הרלוונטיים, הן בעת קביעת המתחם והן בשלב גזירת עונשו של המערער בתוך המתחם שנקבע, תוך התחשבות בנסיבות האישיות של המערער.

58. אשר לטענת המערער, כי שגה בית משפט קמא כאשר יישם את עקרונות תיקון 113 לחוק העונשין בעניינו, הרי שדינה להידחות. הוראותיו של תיקון 113 לחוק העונשין מחייבות לגבי תיקים שבהם ניתנה הכרעת הדין לאחר כניסתו לתוקף של התיקון האמור (קרי: ביום 10.7.2012). לפיכך, בדין ציין בית משפט קמא, כי "עסקינן בהכרעת דין אשר ניתנה לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, ואין מקום לטענות ב"כ הנאשם בעניין זה, גם כאשר מדובר בעבירות שבוצעו טרם התיקון האמור".

59. על יסוד האמור לעיל, אינני רואה כל מקום להתערב בעונש המאסר שנגזר על המערער. בנוסף, יש לדחות את הערעור גם בנוגע לחיובו של המערער בתשלום פיצויים בסך 50,000 ₪ למתלוננת, סכום אשר יוקדש, מן הסתם, לצרכי שיקומה.

סוף דבר

60. על יסוד הנימוקים שפורטו לעיל, דעתי היא כי אין בסיס להתערבותנו בהכרעת הדין, כמו גם בעונש שהושת על המערער בבית משפט קמא. לפיכך, אמליץ לחברי לדחות את ערעורו של המערער, על שני חלקיו.

שׁוֹפֵט

השופט ס' ג'ובראן:

אני מסכים.

שׁוֹפֵט

השופט י' עמית:

אני מסכים.

שׁוֹפֵט

עמוד 27

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שהם.

ניתן היום, כ"ה בשבט התשע"ו (4.2.2016).

שופט

שופט

שופט
